

WTOREK

20 maja 2008

rocznik LXIII • nr 58

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

Ludu
GŁOS
GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT DNIA na str. 4:

Najszybciej
wynaradawia
się nowa
emigracja

Pod Kozubową z owcami i folklorem

KOSZARZYSKA (kor) – Od rana aż do wieczora koszarzyski „Dołek” rozbrzmiewał góralską muzyką, śpiewem, gwarem setek ludzi, a także beczaniem owiec. Działające przy jabłonkowskim MK PZKO Ognisko Oddziału Górali Śląskich Związku Podhalan (OOGŚZP) wspólnie z pezetkaowcami z Koszarzysk zorganizowało bowiem pod stokami Kozubowej czwarte już „Miyszani łowiec”.

Pieśnią ze słowami *Witomy was z dala, bliska, witomy was w Koszarzyskach* przywitał w tym roku łowczorzi oraz gości imprezy, którzy zjechali na imprezę z całego Zaolzia, a nawet spoza jego granic, jabłonkowski „Gorol”. We wsi, której nazwa wywodzi się od *koszorów*, w których trzymano kiedyś owce, witali też wszystkich prezes OOGŚZP Lenka Koźdoń i prowadzący imprezę Ryszard Staszowski. – *Bedzie sie tu grać, śpiywać, tańcować. A dziwejcie sie porzódnie dookola, bo sie możecie aji kupa nauczyć a dowiedzieć* – zachęcał Staszowski nie tylko do zabawy, ale też do zwiedzania stoisk licznych rzemieślników ludowych.

A można się było rzeczywiście, jak zwykle, sporo dowiedzieć o zwy-

W Koszarzyskach w sobotę „miyszano łowce” już po raz czwarty.

czajach związanych z wiosennym wypędzaniem owiec na hale. Po występie „Gorola” (dyr. Katarzyna

Siwiec) i bystrzyckiej kapeli „Gróniczek” tłumy wyruszyły w pobliże *koszora*, gdzie czekano na *gazdów*

i ich owce, słuchając wykładu Jana Kufy o *miyszaniu*. Wkrótce zaś publiczność mogła się na własne oczy

przekonać, jak ten obrzęd wyglądał w rzeczywistości. Była zatem ceremonia *kludzynio* owiec we wspólnym kręgu wokół jodełki, spędzenie ich do *koszora*, okadzenie i wspólna modlitwa. Wreszcie pierwsze dojenie.

W tym roku miłośnicy folkloru mogli też po raz pierwszy zobaczyć w Koszarzyskach ceremonię wzniesienia „świętego ognia”, który raz rozpalony w szałasie musiał palić się aż do jesieni. Członkowie OOGŚZP przy nowej kolibie (z napisem *Tu si żyje bez starości*) przedstawili, jak kiedyś rozpalano takie ognisko przy pomocy dwóch kawałków drewna, powroza oraz huby.

Była też prezentacja wyrobu sera owczego połączona z degustacją, pokaz podkuwania konia, a także konkurs *O nejlepszego łowczorza*, w którym to w kategorii strzyżenia owiec zwyciężył Tomáš Mudrák, w kategorii dojenia zaś Lydie Petříková. Przede wszystkim jednak wszyscy doskonale się bawili przy muzyce wielu kapel ludowych z Zaolzia, Moraw i Polski. O tym zaś, że nie zabrakło w „Dołku” także *gorolskich specyjałów* i ognistych trunków, nie trzeba już chyba przypominać...

Ostatnie dwa lata »starych« matur Sa srodki na polskie projekty

CZ. CIESZYN/KARWINA (dc) – Wczoraj rozpoczęły się w szkołach średnich ustne egzaminy maturalne. W Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania zdają w tym tygodniu maturę uczniowie klasy karwińskiej oraz jednej z klas czesko-cieszyńskich, zaś w przyszłym tygodniu zdawać będą pozostałe dwie klasy. Gimnazjaliści zdają egzamin ustny z języka polskiego i czeskiego oraz z dwóch przedmiotów wybieralnych.

W tym tygodniu przebiegają również ustne matury w mieszanej klasie czesko-polskiej Średniej Szkoły Medycznej w Karwinie. Uczniowie zdają z języka czeskiego, pielęgniarstwa oraz przedmiotów wybieralnych, wśród których znajduje się język polski. W przyszłym tygodniu przystąpią do egzaminów ustnych uczniowie

polskiej klasy Akademii Handlowej, którzy będą zdawali obowiązkowo język polski, czeski, ekonomikę i księgowość. W karwińskim Technikum Maszynowym język polski jest jednym z przedmiotów wybieralnych. Obowiązkowymi przedmiotami są język czeski oraz dwa przedmioty fachowe.

We wszystkich szkołach fachowych egzaminy praktyczne odbyły się już wcześniej.

Według obowiązujących obecnie zasad, egzamin dojrzałości zdawać będą jeszcze przyszłorocznicy maturzyści. Obecnych uczniów klas 2. czeka już nowa matura, polegająca m.in. na możliwości wyboru podstawowego lub wyższego stopnia trudności. Nowa matura będzie składała się z części wspólnej, cen-

tralnie zarządzanej przez państwo, oraz z części profilowej (szkolnej). W skład części wspólnej wchodzić będą egzaminy z języka czeskiego, obcego oraz z jednego przedmiotu wybieralnego. Część profilowa składać się będzie z trzech egzaminów obowiązkowych oraz maksymalnie czterech wybieralnych. Język polski będzie w szkołach z polskim językiem nauczania – zgodnie z art. 79 ustawy nr 561/2004 Dz. U. – obowiązkowym przedmiotem profilowej części egzaminu maturalnego.

Przyszłych maturzystów czeka więc egzamin z co najmniej 6 przedmiotów. Zreformowany egzamin dojrzałości poprzedzać będzie dwuletni okres przejściowy, kiedy to stopniowo będą wprowadzane zmiany w formule matury.

PRAGA/ZAOLZIE (kor) – Resort szkolnictwa przyznał w tych dniach dotacje na działalność edukacyjną w ramach ministerialnego programu „Wspieranie nauczania w językach mniejszości narodowych i wychowania multikulturowego”. Dofinansowane będą także polskie projekty.

Dotację otrzymają polskie podstawówki w Suchej Górnej (75 tys. Kč na zorganizowanie Igrzysk Lekkoatletycznych) oraz Karwinie Frysztacie (100 tys. Kč na imprezy związane z jubileuszem szkoły i przedszkola). Ministerstwo przyznało ponadto dotację dla PZKO (300 tys. Kč na działalność zespołów dziecięcych i 250 tys. Kč na jubileusz TL „Bajka”), Towarzystwa Nauczycieli Polskich (70 tys. Kč na „zeszyt roboczy Olza”) oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki (100 tys. Kč na projekt pn. „Z książką na walizkach”).

POGODA

wtorek

środa

dzień: 11 do 13°C dzień: 13 do 16°C

noc: 8 do 6°C noc: 9 do 7°C

wiatr: 5 – 7 m/s wiatr: 3 – 5 m/s

Grozą silne ulewy

PRAGA – Według meteorologów deszczowa pogoda może potrwać do końca tygodnia. Czeski Instytut Hydrometeorologii ostrzegł wczoraj, że ulewne deszcze mogą wystąpić od dzisiejszego popołudnia do jutra we wschodnich Czechach, na północnych Morawach i na Śląsku. Ostrzeżenie dotyczy województw pardubickiego, morawsko-śląskiego i ołomunieckiego. W niedzielę oraz wczoraj przedpołudniem w większości województw opady wynosiły od 5 do 39 mm na metr kw. Większe opady wystąpiły w dorzeczu Odry i górnej Morawy. Poziom rzek podniósł się jednak tylko nieznacznie, a pierwszy stopień zagrożenia powodziowego ogłoszono tylko na Opawie w Karłowicach.

Do dymisji za matury

WARSZAWA – Szeft Centralnej Komisji Egzaminacyjnej Marek Legutko podał się do dymisji z powodu serii błędów w tegorocznej maturze. Wpadki zaczęły się od matury próbnej. Nie odbyła się jak zwykle pod koniec ub. roku, ale dopiero w marcu, a na dodatek treść egzaminu przeciekła do Internetu. Potem na egzaminie gimnazjalnym znalazło się zadanie sprawdzające znajomość lektur, choć test powinien sprawdzać kompetencje uczniów, nie szczegółową wiedzę. Na maturze z polskiego i matematyki także było kilka niedopatrzeń. Jeszcze w piątek Legutki bronili posłowie PO, ale w sobotę „Dziennik” napisał, że Platforma będzie naciskać na jego odwołanie.

Na lotniskach strajk

OSŁO – Trwający od czterech dni strajk personelu naziemnego norweskich lotnisk dotknął w poniedziałek około 18 tys. pasażerów. Strajk może rozszerzyć się na inne porty lotnicze – poinformował zarząd lotnictwa cywilnego Avinor. Akcja protestacyjna rozpoczęła się w piątek, gdy 220 pracowników wstrzymało pracę na pięciu lotniskach, w tym na lotnisku w Bergen, drugim co do wielkości mieście Norwegii. Strajk zorganizowano, gdy fiaskiem zakończyły się rozmowy płacowe pomiędzy Avinorem a Federacją Norweskich Związków Zawodowych (LO), najważniejszą organizacją związkową w kraju. Z powodu braku porozumienia strajk objął dziś kolejne sześć lotnisk.

ZG PZKO oraz MZC Koło nr 6 serdecznie zapraszają w sobotę 24 maja 2008 na

Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego

który odbędzie się na Campingu OLZA w Cieszynie. Rozpoczęcie o godz. 13.30. W programie: »Dziecka ze Stonawy«, »Łączka«, dzieci z przedszkoli z Cieszyna, ZPIT »Slezanek«, ZT »Bystrzyca«, ZPIT »Ziemia Cieszyńska«, ZPIT »Istebna« oraz chór »Zgoda«. Wieczorem – festyn ludowy. Do tańca będą przygrywały kapela »Nowina« i »Oldrzychowice« oraz zespół »Vega«.

Rewia czterech pór roku

KARWINA (mro) – Kolorowym, wesolym i wdzięcznym spektaklem „O królu Słońcu i jego czterech córkach” karwińskie przedszkole uczciło w sobotę jubileusz 90-lecia swojej działalności. Spotkanie odbyło się w Romskim Centrum Kultury wypełnionym po brzegi rodzicami i dziadkami występujących dzieci.

Przedstawieniu przyglądali się m.in. Petr Juras – wiceprezydent Karwiny, Agnieszka Fedorów – wicekonsul ds. Polonii Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Barbara David – prezes TNP, były dyrektorki i pracownicy karwińskich szkół i przedszkoli oraz ich obecne kierownictwo, zaprzyjaźnione przedszkole z Wodzisławia oraz wielu gości – mniej lub bardziej oficjalnych.

Zanim rozpoczął się spektakl, dyrektor przedszkola Elżbieta Gałuszka przypomniała w zarysie hi-

storii powstałej w październiku 1918 roku ochronki, której pierwszą kierowniczką była Maria Czermakówna z Karwiny. Mówiła o formach pracy (festynach, balikach, wycieczkach) – dawnych i dzisiejszych. Zapraszała zebranych do przyścia na Dzień Otwarty szkoły i przedszkola w dniu 31 maja.

Następnie rozpoczęła się feeria kolorów i kalejdoskop obrazków, czyli spektakl na podstawie scenariusza Bogdany Najder, która włączyła również do programu wybrane utwory muzyczne światowych kompozytorów; scenografię i kostiumy (doskonale pomyślane) przygotowała Dorota Zolich. W przedstawieniu brały udział nie tylko przedszkolaki, ale i wychowawczynie oraz rodzice. W opowieści o porach roku znalazły się też elementy lokalne (Olza, Karwina), był „taniec z

sablami” muchomorków, były obserwacje tego, co i kiedy dzieje się w przyrodzie i w społeczeństwie przez okrągły rok – a więc od wiosennego rozkwitania kwiatków, po ubieranie choinki i polski zwyczaj łamania się opłatkiem.

Wrażenie estetycznych było co niemiara – zgromadzeni nie mogli się im nadziwić. Zauważyli oni, że frysztackie przedszkole *posiada wspaniałą narybek dla szkół*, tym samym życzyli kierownictwu, by placówka *zawsze pękała w szwach*; mówili o *uczcie duchowej* i o tym, że *rzeczywiście widać, że to przedszkole to jedna rodzina*. Widać to było tym bardziej, kiedy po przedstawieniu wjechał na salę wielki tort...

Na zakończenie dyrektor karwińskiej polskiej szkoły i przedszkola Tomasz Śmiłowski wymienił wszystkich, którzy pracowali nad spektaklem. Oprócz osób już wspomnianych były to nauczycielki przedszkola: Halina Skwarło, Marysia Liszok, Helena Zug, Barbara Kołodziej, Anna Rzyman oraz Elżbieta Gałuszka. Złożył też podziękowania Halinie Breznen z Koła Macierzy Szkolnej.

W rytmie jednego z przebojów muzyki klasycznej - „Tańca z szablami” Adama Chacaturiana – „muchomor” i „muchomorki” z karwińskiego przedszkola przedstawiały jesienne zmagania przyrody.

Zabytkom na odsiecz

OSTRAWA (mro) – Naprawa poszycia dachu kościoła Narodzin Panny Marii w Starym Boguminie czy odnowienie dachu wraz z powierzoną międzypiętrową Domu Zdrojowego to darkowskim uzdrowisku – to przykłady dwóch z 23 projektów ochrony zabytków, które uzyskają w tym roku 75-proc. dotację Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie. Rada województwa zdecydowała o odrzuceniu pozostałych 42 wniosków, przeznaczając

w tym roku na odsiecz zabytkom 8,2 mln kc.

Jak powiedział redakcji wicehetań ds. kultury Petr Adamec, wysokość dotacji na jeden projekt kształtuje się w granicach 100 tys. – 500 tys. kc. O dotację mogli ubiegać się tylko właściciele obiektów zabytkowych wymienionych w Centralnym Rejestrze Zabytków Kultury RC lub właściciele nieruchomości znajdujących się w strefach zabytkowych czy rezerwach województwa.

Dzieci znów wyjadą na kolonie!

Również w tym roku 66 uczniów z Zaolzia może pojechać na kolonie do Polski, które od lat organizuje Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” oraz Kongres Polaków w RC. Tym razem w dniach 7-20 lipca br. dzieci spędzą wakacje w Gronowie koło Torunia. W związku z trwającymi ustaleniami co do kosztów przejazdu, Kancelaria KP nie zna jeszcze dokładnej ceny pobytu, ale stara się, by cena była jak najniższa. Szczegółowe informacje mogą rodzice uzyskać w szkołach, które przeprowadzą rekrutację lub w Kancelarii KP, dzwoniąc na nr 558 711 453 lub pisząc e-maila na adres: kongres@polonica.cz. Kancelaria KP poszukuje również opiekunów, dlatego prosi o zgłaszanie swoich propozycji na powyższy adres. (r)

Na wystawie zaprezentowano różne gatunki drzew i roślin pokojowych hodowanych w zminiaturyzowanej formie.

MOIM ZDANIEM

ELŻBIETA PRZYCZKO

Na tropie polskości

Ryszard Legutko, krakowski profesor i były senator PiS-u, opisuje w wydanym właśnie „Eseju o duszy polskiej”, jak to z komunizmu wyłonili się nowi Polacy – obywatele mający kłopot z własną tożsamością i niemający wiele wspólnego z prawdziwymi Polakami, których ponoć już nie ma. Według Legutki, różne historyczne zawirowania spowodowały katastrofalne zmiany w naszym „narodowym charakterze”, a Polacy... nie są już narodem. Profesor twierdzi bowiem, że w 1989 roku elity inteligentkie, wcześniej opozycyjne wobec PRL-u, zaczęły ręką w rękę z komunistami zwalczać narodowe aspiracje.

Esej wywołał lekkie kontrowersje i, nie ma się co dziwić, dyskusje o narodowym charakterze Polaków i jego przemianach. Z „Eseju o duszy polskiej”, którego autor odważnie pastwi się nad komunistami, inteligentami oraz innymi jeszcze grupami, wyciągnąć można właściwie jedną tylko, całkiem prostą prawdę (tylko broń Boże nie wgłębiać się w pokrętą argumentację): dzisiejsi Anglicy to niekoniecznie spadkobiercy dżentelmenów w melonikach, Polacy może już nie są nieuleczalnymi narodowymi megalomanami, a wszystkiemu winna historia. Często zapomina się jednak, że zmiany owego charakteru narodowego to nie tylko kwestia chronologii, kolejnych historycznych wydarzeń, które zmieniały Polaków. Wszak historia nie ze wszystkimi Polakami obeszła się tak samo, a dobrze o tym wiedzą między innymi i Zaolzianie. Dlatego czasem dobrze przypomnieć to, co niektórym tutaj trudno zaakceptować: Polak Polakowi nierówny. Przecież historia nierówno ich potraktowała. A czas niestety działa na naszą niekorzyść – różnice będą coraz większe.

przyczko@glosludu.cz

Ambasador Izraela nad Olzą

CZ. CIESZYN (ep) – Yaakov Levy, nowy ambasador Izraela w RC, odwiedził w sobotę Czeski Cieszyn. W czasie spotkania z przedstawicielami ratusza interesowała go historia i współczesna sytuacja cieszyńskich Żydów oraz dzieje rozdzielonego miasta. Dyplomata zwiedził rynek i przylegające doń

ulice oraz spotkał się z przedstawicielami organizacji chrześcijańskich.

– *Czuje się tu bardzo dobrze, jest to kraj z bogatą historią, który stale walczy o swą pozycję i wykorzystuje strategiczne położenie w środkowej Europie. Spotykam się z gorącym przyjęciem ze strony czeskich poli-*

tyków, którzy są otwarci na współpracę – powiedział izraelski ambasador.

– *Jest to ważna wizyta, zwłaszcza ze względu na to, że pan ambasador ma bardzo napięty program. Interesowały go możliwości kształcenia w mieście i sprawa utworzenia filii Uniwersytetu Ostrawskiego. Obiecał nawet, że chętnie otworzy osobiście pierwszy rok akademicki* – zdradził burmistrz Czeskiego Cieszyna, Vít Slovák. Z wiceburmistrzem Milanem Pecką Jaakov Levy rozmawiał o historycznych zawirowaniach na Śląsku Cieszyńskim oraz o współżyciu Czechów, Polaków, Niemców i Żydów w mieście, które było zawsze znane ze swej tolerancji dla innych religii i narodowości. – *Interesowała go szczególnie pomoc, jaką Żydzi otrzymywali od mieszkańców* – powiedział wiceburmistrz. – *Wielu chrześcijan do dziś nie chce jednak o tym publicznie mówić. Jeśli ktoś z nich jeszcze żyje, ważne jest, żebyśmy się o tym dowiedzieli. Ci ludzie zostaliby odznaczeni przez instytut Yad Vashem medalem „Sprawiedliwego Wśród Narodów Świata”.*

W sobotę Czeski Cieszyn odwiedził nowy ambasador Izraela w RC, Yaakov Levi.

Miliony na szpitalny sprzęt

OSTRAWA (mro) – Morawsko-śląski Urząd Wojewódzki zamierza w tym roku zainwestować dziesiątki milionów koron w oprzyrządowanie szpitali, których jest założycielem. – *Chcielibyśmy, żeby do któregoś ze szpitali trafił jeszcze w tym roku robot operacyjny* – powiedział redakcji hetman Evžen Tošenovský, dodając, że robot umożliwi

przeprowadzanie bardziej precyzyjnych zabiegów, a jego zastosowanie w pełni pokrywa się z trendami w rozwoju małoinwazyjnych technik operacyjnych. – *Planujemy zakup robota za blisko 30 mln koron. O tym, do której trafi on placówki, zdecyduje analiza przeprowadzona w szpitalach wojewódzkich* – podkreślił.

Dodajmy, że wśród szpitali wojewódzkich mogą liczyć na zastrzyk inwestycyjny również te, położone na terenie Zaolzia. Szpital w Trzyńcu Sośnie otrzyma trzy nowe rentgeny, zaś szpital i poliklinika w Karwinie Raju otrzymają monitor dla noworodków, inkubator oraz kardiograf dla oddziału ginekologiczno-położniczego.

Bonsai miał jubileuszową wystawę

TRZYNIEC (ep) – Klub Bonsai Trzyniec zorganizował swoją jubileuszową, XX wystawę bonsai. Od 16 do 18 bm. w Domu Kultury „Trisia” można było oglądać różne gatunki bonsai, czyli drzew, krzewów czy roślin pokojowych, hodowanych w specjalnych pojemnikach, tak aby pozostawały w zminiaturyzowanej formie. Taki efekt uzyskuje się poprzez wieloletnią pielęgnację i odpowiednie przycinanie. Klub, założony 20 lat temu – w 1988 roku, liczył początkowo siedem osób. Już w trakcie pierwszego roku istnienia zorganizował pierwszą wystawę bonsai – w „Trisii”.

W tym miejscu regularnie – raz w roku odbywały się wystawy klubu aż do 2000 r. Od roku 2001 wystawy prezentowane były w Kompleksie Hodowców Małych Zwierząt za torami kolejowymi w Trzyńcu, a tegoroczna, jubileuszowa wystawa powróciła do swego pierwotnego miejsca. Oprócz wystaw Klub organizuje także dla swoich członków i ich znajomych wycieczki tematyczne. Przez 3 dni wystawę odwiedziło wiele osób, w sobotę dodatkowo zwiedzający mogli wziąć udział w prowadzonym przez Pavla Slováka pokazie formowania bonsai.

Prawdziwa podróż bez granic

TRZYNIEC (dc) – Sobotni X Jubileuszowy Koncert Majowy bystrzyckiej PSP im. S. Hadyny trudno określić inaczej niż jako wspaniałe, niepowtarzalne muzyczne przeżycie. Publiczność, która na początku reagowała trochę powściągliwie, szybko się rozgrzała – tak więc oklaski, a nawet okrzyki uznania pod koniec koncertu, zdawały się nie mieć końca. Zastężyli na nie nie tylko sami wykonawcy, lecz przede wszystkim dyrygentka Danuta Cymerys, a także menedżer widowiska Andrea Opluścił, Andrzej Macoszek odpowiedzialny za nagłośnienie oraz inne zaangażowane w przebieg koncertu osoby.

Organizatorzy koncertu, w którym wystąpiły przede wszystkim chóry szkolne „Crescendo” i „Wiolinki” wspomaganie przez ich absolwentów, ale również chór mieszany „Collegium Canticorum” (dyr. Danuta Zoń-Ciuk) i inni goście, dobrze zrobili, decydując się na urządzenie go w sali teatralnej Domu Kultury „Trisia”, a nie – jak zwykle – w sali gimnastycznej czy innym „zastępczym” miejscu. Widowisko na tak wysokim poziomie zasłużyło na odpowiednią, reprezentacyjną salę. – *Mamy nadzieję, że gmina wybuduje odpowiednią salę w Bystrzycy, abyśmy mogli tam urządzać również koncerty jubileuszowe* – powiedziała po koncercie D. Cymerys, adresując swe słowa w stronę obecnego na sali wicewójta Bystrzycy, Romana Wróbla.

Scenariusz widowiska obmyślony był tak misternie, że nie trzeba było żadnego słowa wiążącego, by słuchacze zrozumieli, skąd wziął się

Na koncercie zabrzmiała nawet piosenka kibiców trzynieckiego klubu hokejowego pt. „Ajdu-alajne”.

jego tytuł – „Historia pewnej podróży”. Nie tylko nazywała się tak jedna z piosenek, świetnie wykonana przez absolwentów, lecz cały koncert był jedną wielką podróżą – w czasie, przestrzeni, z wykorzystaniem przeróżnych środków transportu. Zmieniały się języki (polski, czeski, słowacki, angielski – z tym, że polski oczywiście przeważał), zmieniały się miejsca (od beskidzkich gróń po... przestrzeń kosmiczną) i style muzyczne (od uroczystego „Gaude Mater Polonia”, którym rozpoczął koncert „Collegium Canticorum”, przez typowe piosenki chóralne, ludowe, aż po rozrywkowe). I co ciekawe – ten „miks stylów” wcale nie raził, lecz przeciwnie – łączył się w jedną, niesamowitą całość. Na uwagę zasługuje również fakt, że skład repertuaru został wybrany bez jakichkolwiek uprzedzeń – bez obaw typu: „tego nie wypada śpie-

wać na jubileuszowym koncercie polskiej szkoły”. I tak prócz polskich piosenek, takich jak np. „Jadą wozy kolorowe”, „Morze, moje morze” czy „Szczęśliwej drogi”, zabrzmiał również „Werkowy cug” z repertuaru kapeli „Blaf”, „Pocta astronautovi” napisana na cześć Gagarina czy przyśpiewka kibiców HC „Ocełáři”. Udane, zasługujące na uwagę utwory można by długo wymieniać – nieudanych czy nudnych bowiem nie było. Wspomnijmy może jeszcze „House of the Rising Sun” w wykonaniu duetu absolwentów Dariusza Cymerysa i Tadeusza Martynka czy „Karawanę” „Wiolinek”.

Wśród gości, którzy zawitali na imprezę, znaleźli się konsul ds. Polonii i Kultury RP Agnieszka Fedorów, przedstawiciele Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Akademii Muzycznej z Bydgoszczy oraz wielu innych.

Wystawa z »Dropsem«

OLBRACHCICE (s) – W oryginalny sposób powitano wiosnę w Olbrachcicach. W ub. sobotę tamtejsze koło PZKO zorganizowało wystawę obrazów Pawła Walacha i Józefa Drona. Wernisaż w sali Domu PZKO rozpoczął krótkim recitalem miejscowy chór mieszany pod kierownictwem Jadwigi Czap, po czym Jerzy Czap przedstawił obu zaolziańskich artystów i scharakteryzował ich twórczość.

W drugiej części spotkania wystąpił pezetkaowski teatrzyk dziecięcy „Drops”, którego reżyserem, chore-

ografem i scenografem jest Jadwiga Czap. Swoje dwie sztuki: „Krasnoludki są na świecie” i „Czarne na białym” zadeedykował mamom z okazji ich nadchodzącego święta. Po przedstawieniu widownia postanowiła wykorzystać piękne popołudnie na majówkę przy jajecznicy, natomiast mali aktorzy spotkali się z Izabelą Kapias, zawodową aktorką, która jeszcze kilkanaście lat temu również należała do tego zespołu. Warto dodać, że w przyszłym roku „Drops” obchodzić będzie swoje 25-lecie.

Wiosna z pieśnią i teatrem

JABŁONKOW (kor) – Chór męski „Gorol” zaprosił w niedzielę do jabłonkowskiego Domu PZKO na swój tradycyjny Koncert Wiosenny przyjaciel z Mostów – chór mieszany „Przełęcz”, oraz spod Kozubowej – zespół teatralny z MK PZKO w Milikowie Centrum.

– Z „Przełęczą” spotykamy się zazwyczaj tylko raz w roku, na Go-

rolskim Święcie – powiedział na początku koncertu gawędziarz „Gorola”, Tadeusz Filipczyk. – *Nie mamy zatem czasu nawet usiąść, porozmawiać, posłuchać, jak śpiewają kole-dzy. Taki koncert jest do tego najlepszą okazją.*

„Przełęcz” (dyr. Halina Niedoba, akomp. Krystyna Pyszko) zaśpiewała w Jabłonkowie m.in. pieśni Mo-

niuszki, Lehára i Mozarta oraz jeden z utworów musicalu „Skrzypek na dachu”. Były też dwie ludowe piosenki z Włoch, jedna ze Śląska w opr. Jana Gawlasa. Zespół zaś zakończył pierwszą część koncertu pieśnią „Byłeś, jesteś, będziesz” z muzyką Pawła Kalety i do słów Gabriela Palowskiego. Natomiast „Gorol” (dyr. Katarzyna Siwiec) wykonał przede wszystkim pieśni ludowe – nie tylko znad Olzy, ale także wiązankę pieśni czeskich „Já jsem z Kutný Hory” i słowacką „Miluješ-li mňa”, którą chórzyci zadeedykowali swoim żonom i matkom...

Gorącymi oklaskami nagrodzono nie tylko oba chóry, ale też aktorów z Milikowa, którzy zagrali jednoaktówkę długoletniego członka „Gorola”, Władysława Młynka, pt. „Z deszcza pod rynnym” (reż. Halina Waclawek).

Warto dodać, że obecny na koncercie prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa poinformował publiczność o przyznaniu z okazji ubiegłorocznego jubileuszu 60-lecia chóru ponad 20 członkom „Gorola” odznaczeń związkowych. – *Zostaną one wręczone odznaczonym na jednej z najbliższych prób* – powiedział prezes.

Gospodarzem niedzielnego koncertu był chór „Gorol”.

NASZA RECENZJA

Romantyczna fontanna pomysłów

Spontaniczne oklaski na stojąco to na premierze jedna z najmiłszych chwil dla artystów. Właśnie takimi owacjami nagrodzono ostatnią premierę Sceny Polskiej. Jeżeli damy do jednego worka określenia: „prapremiera”, „musical”, „Verne”, „Zdeněk Barták”, „W 80 dni dookoła świata”, to wydawać by się mogło, że sukces mamy murowany. Przynajmniej ten frekwencyjny. To po prostu musi się podobać. I trzeba przyznać, że się podoba. Choć na premierze można było zobaczyć kilka wolnych foteli, pustkami sala nie świeciła. No cóż, chyba niedzielne wczesne popołudnie to jednak nie-najlepszy czas na premierę.

Pierwsze skojarzenia, jakie przychodzi na myśl po usłyszeniu hasła „w 80 dni dookoła świata”, to z pewnością – „przygoda, przygoda i jeszcze raz przygoda”. Kto z takimi oczekiwaniami wchodził do teatru, mógł wyjść z pewnym poczuciem niedosytu. A raczej przesytu – jednak nie scenami przygodowymi, a tęsknymi i melodramatycznymi, wyjętymi wprost z brazylijskiej telenoweli. I ten romantyczny przesył spektaklowi nie wyszedł na dobre. W trakcie przerwy widzowie mogli, co prawda, stawiać na to, kto z kim pod koniec spektaklu w miłosnym objęciu skończy. Chyba jednak nie o to Verne'owi chodziło.

Natomiast wielkim atutem całego spektaklu są poczynania młodych adeptów, uczniów zaolziańskich szkół, którzy pod okiem choreografa Jaroslava Moravčika przygotowali wspaniałą oprawę taneczną spektaklu. Tyle wspaniałej, pozytywnej energii na scenie Teatru Cieszyńskiego już dawno nie było. Szkoda tylko, że czasami znikali w ciemnościach sceny. Zresztą nie tylko oni,

również aktorzy Sceny Polskiej. Budziło to wrażenie, jakoby na zrobienie światła i próbę techniczną nie pozostało już twórcom czasu. Chyba, że to taka „poetyka”, która jednak do mnie nie przemawia.

Kawał dobrej roboty aktorskiej pokazała Anna Konieczna w roli służącego Passepartouta oraz Ryszard Pochroń jako Juliusz, mężczyzna o wielu twarzach. Określenie „mężczyzna o wielu twarzach”, o którym można przeczytać w programie do spektaklu, pasuje jak ulał do tego, co Ryszard Pochroń zaprezentował. Widać, że jego potencjał aktorski nie ogranicza się do jednego typu postaci. Przyćmił nawet tytułową, nieco mdłą postać Fileasa Fogg (gościnnie Tomasz Kłaptoczek).

„W 80 dni dookoła świata” na Scenie Polskiej to z pewnością spektakl reżyserski. Warto go obejrzeć dla fontanny wspaniałych pomysłów, którymi reżyser Miloslav Čížek sypie z rękawa. Słoń na scenie? Olbrzymie ognisko? Dla reżysera to nic trudnego. Takie zagadki rozwiązuje w iście wirtuozerski sposób. Szkoda, że warunki „produkcyjne”, jakże z konieczności, a nie z wyboru, panują w większości teatrów repertuarowych, nie pozwalają na dłuższe opracowywanie spektaklu, bo potencjał w nim jest naprawdę olbrzymi.

HALINA SIKORA

„W 80 dni dookoła świata” na motywach powieści Juliusza Verne'a. **Scenariusz:** Petr Markov. **Muzyka:** Zdeněk Barták. **Reżyseria, adaptacja:** Miloslav Čížek. **Tłumaczenie:** Hanna Rybicka. **Choreografia:** Jaroslav Moravčík. **Scenografia:** Michał Wyszowski. **Aranżacja muzyczna:** Daniel Barták. **Korepetycje muzyczne:** Zbigniew Siwek. **Prapremiera:** 18 maja 2008 r.

„W 80 dni dookoła świata” w Scenie Polskiej TC.

Wkrótce DKS

BYSTRZYCA (kor) – Niespełna miesiąc pozostał do sztandarowej imprezy Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w RC. VI Dni Kultury Studenckiej, bo o nich tu mowa, odbędą się w tym roku w dniach 6-7 czerwca, jak zwykle w bystrzyckim Domu PZKO i w otaczającym go parku.

Jak poinformował nas Michał Przywara z Zarządu Głównego SMP, pierwszy dzień DKS-u – piątek – poświęcony będzie tradycyjnie muzyce. Zagrają zespoły „Poprostu”, „Wheelbarrow” (PL), „Dorian Gray's Prostitutes”, „100” oraz „Plagiat 199” (PL). W sobotę natomiast będzie można wziąć udział w warsztatach „bębnarskich” i zonglerskich, obejrzeć wystawę fotografii Haliny Sikory, występ Teatrzyku Klubu Młodych Nydek czy „Diashow o Indiach” Adama Farnika. Będzie też przegląd filmów amatorskich, podczas którego zaprezentowane zostaną filmy nakręcone podczas warsztatów w Koszarzyskach i podczas imprezy pn. Krymskie Sonety Filmowe oraz film „Dzwonek” autorstwa trzech uczennic czeskocieszyńskiego Gimnazjum Polskiego.

Dodajmy, że współorganizatorami DKS-u są Kongres Polaków i Klub Stypendystów „Semper Polonia”. Impreza dofinansowana jest ze środków Ministerstwa Kultury RC, gminy Bystrzyca oraz Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Z WIZYTĄ U POLAKÓW W BELGIJSKIM HAUTRAGE

Najszybciej wynaradawia się nowa emigracja

Stoimy przed kamienną bramą, na której szylid z napisem „Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Wolnych Polaków – okr. Mons/Centre Culturel et Educatif des Polonais Libres, rég. Mons” zwiastuje, że trafiliśmy do celu. Jesteśmy w miejscowości Hautrage położonej na pograniczu belgijsko-francuskim, kilkanaście kilometrów od miasta Mons, nieopodal autostrady do Tournai.

W głębi ogrodu z gąszczu zieleni wylania się willa. Przed nią Citroën. Pewnie pana prezesa. Wchodzimy do wnętrza. Uderza nas poimprezowa, karczemna atmosfera – dobrze zakonserwowana mieszanka kuchennych i wyszynkowych zapachów. W jednej z sal, spoza poustawianych na stołach krzeseł, wychyla się głowa mężczyzny po sześćdziesiątce. – Pan Łagocki? – pytam. – Owszem, ale dla rodaków po ojcu Łagocki. Rozumie pan, w języku francuskim literka „l” nie występuje...

Witamy się jak starzy znajomi, choć poznaliśmy się dopiero przed dwiema godzinami podczas rozmowy telefonicznej. Adres i telefon Henryka Łagockiego uzyskałem od krewnych żony w pobliskim Bleton, u których wspólnie z zaprzyjaźnionym małżeństwem – Janem i Heleną Legowiczami – akurat przebywaliśmy.

Pan Henryk zgodził się nas przyjąć, choć miał pewne obiekcje z uwagi na bałagan, jaki panuje w jego ośrodku a który miał właśnie zamiar posprzątać. Czas ponoć najwyższy. Zabawa odbyła się tu w sobotni wieczór, a dziś już przecież mamy wtorek. – Dom ten kupiliśmy w roku 1977 i szczęśliwie służy nam do dziś – informuje na powitanie pan Henryk.

Henryk Łagocki w otoczeniu osób podróżujących z autorem.

Skąd wziął się na zachodnich rubieżach Belgii?

Podobnie jak wielu Polaków z różnych regionów Polski, również jego ojciec w roku 1929 opuścił rodzinny Poznań i wyjechał do pracy w belgijskiej kopalni w Hautrage. Tam poznał Polkę, która osiadła i pracowała po francuskiej stronie tamtejszego rozległego zagłębia węglowego, i ożenił się z nią. W roku 1939 urodził się im syn Henryk. Dziecku zapewnili wykształcenie w szkole polskiej i wychowali je na dobrego patriotę. Społeczność polska w Hautrage ma więc dziś wśród siebie człowieka, który wziął na siebie obowiązek podtrzymywania integralności tego środowiska, a także ułatwienia mu kontaktu z kulturą przodków i życiem codziennym Macierzy.

Na czym polega działalność Ośrodka Kulturalno-Oświatowego Wolnych Polaków w Hautrage?

Jego szef z dumą mówi o latach sześćdziesiątych ub. wieku, kiedy to w Hautrage mieli własny duży zespół folklorystyczny. – O tu, widzicie państwo – prowadzi nas do zdjęć na naściennym tableau – to ja, a tu moja żona. Oboje w strojach krakowskich. Z tego zespołu wywodzi się ponoć kilka polskich małżeństw...

Występowali głównie u siebie, dla własnej publiczności, ale nierzadko też w innych środowiskach polskich na terenie Belgii. Brali udział w światowych festiwalach zespołów artystycznych Polaków na uchodźstwie. Natomiast zaszczytu wystąpienia na rzeszowskim Światowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych nie dostąpili... Wysłali tam tylko – co z dumą pan Henryk podkreśla – swojego choreografa, którym jest... rodowity Belg. – Wyobraźcie sobie państwo, że zespołu już od kilku lat nie ma, a on nadal zajmuje się choreografią. Do tego stopnia, że został profesorem w tej dziedzinie sztuki i współpracuje z innymi grupami tanecznymi. W tym roku wybiera się na kolejny kurs choreografów polonijnych do Warszawy.

Jak każde środowisko mniejszościowe, również społeczność polską w Hautrage dopadło zjawisko powolnego zaniku. – Ubywa nas – z nutką nostalgii w głosie kontynuuje temat pan Henryk. – Przy naszym ośrodku działają już tylko dwa stowarzyszenia: Towarzystwo Matek Żywego Różańca, które w tym roku obchodzi 80-lecie istnienia, oraz Związek Kombatantów, któremu w tym roku stuknie sześćdziesiątka. Co ciekawe, do Związku należą również Belgowie... Młodzież polskiego pochodzenia niby jest, ale nie widzi potrzeby krzewienia polskich tradycji i pielęgnowania języka polskiego.

Jako żywo: Zaolzie! – I co najbardziej mnie boli, to sprawa, że jako pierwsi wynaradawiają się Polacy z nowej emigracji zarobkowej. W konsekwencji – do naszej polskiej szkoły,

Prezes Henryk Łagocki: „Zainteresowanie Polską wśród ludzi, dla których postanowiłem się poświęcić, jest coraz większe”.

która czynna jest w środy i sobotnie popołudnia, przychodzą głównie osoby dorosłe, w tym sporo Belgów, którzy chcą się nauczyć polskiego, dzieci zaś jest niewiele. Większość młodych polskich małżeństw odmawia swoim pociechom szansy opanowania języka przodków.

Ile osób skupia się wokół ośrodka w Hautrage? Na to pytanie mój rozmówca nie jest w stanie precyzyjnie odpowiedzieć. – Nie mamy formalnej bazy członkowskiej, gdyż nie ma też czegoś takiego, jak zapisy na członków – mówi. – Kto chce, przychodzi na imprezy. Kogo to nie interesuje, zostaje w domu. Nas, czyli pięcioposobowy zarząd ośrodka, cieszy, że oprócz Polaków nasze imprezy masowo zaszczycają Belgowie, co świadczy o tym, że jesteśmy przez nich akceptowani i nie ma mię-

dziny nami żadnych nieporozumień. Frekwencja na imprezach bywa różna. W każdym razie zaproszenia wysyłamy do około 350 adresatów.

Co rozumie Henryk Łagocki pod pojęciem imprezy? Po prostu: uroczyste kolacje. Rokrocznie są cztery. Pierwszą tegoroczną, czyli wiosenną, Polacy w Hautrage i sympatyzujący z nimi Belgowie zaliczyli właśnie trzy dni temu, w sobotę 26 kwietnia. – Nasze kolacje są przede wszystkim okazją do spotkań i biesiadnej zabawy w własnym gronie. Ale również, nie ukrywam, głównym źródłem dochodu. Z pieniędzy w ten sposób zarobionych utrzymujemy nasze obiekty i finansujemy działalność stowarzyszeń i szkoły. Wejściówka na kolację kosztuje 17 euro... Raz na rok podajemy typowo polski zestaw dań. I wtedy obie sale pękają w szwach.

Z czego składa się ów zestaw? – Z przystawki z sałatką i szynką, zupy, wieprzowiny z frytkami i deseru w postaci naleśników z lodami.

A w czyjej gestii jest przygotowanie kolacji? – Tym zajmuje się żona. Do pomocy ma synową i syna. Do mnie zaś należy obowiązek sprzątania po tych kulinarnych orgiach, które oczywiście nie kończą się na deserze.

Nie zazdrościsz panu Henrykowi, kiedy patrzę na te sterty talerzy, talerzyków, naczyń, sztućców, filiżanek zalegających bezładu i składu na kuchennych stołach. Rozglądam się za zmywarką, ale jej nie dostrzegam.

Podobnie dobrą sławą, co kolacje w ośrodku polskim, cieszą się wśród Polonusów w Hautrage wycieczki do Polski. Od lat ten sam kierunek i nikomu się nie zdziwił. Jaki?

Zakopane, Bukowina Tatrzańska, Niedzica, Dunajec, Kraków, Wieliczka... W tym roku przebywać będą w Polsce w dniach 13–24 lipca i program pobytu chcą poszerzyć o Wadowice. – Już teraz wszystkie miejsca w autokarze są sprzedane. Zainteresowanie Polską wśród ludzi, dla których postanowiłem się poświęcić, jest duże. Ba, powiedziałbym, że coraz większe.

KAZIMIERZ SANTARIUS

Wejście na teren Ośrodka Kulturalno-Oświatowego Wolnych Polaków w Hautrage stoi otworem. W budynku na prawo mieści się szkoła polska, w głębi – siedziba ośrodka.

Stowarzyszenie »Wspólnota Polska« ma nowego prezesa

Uczestnicy VII Walnego Zgromadzenia Delegatów Stowarzyszenia »Wspólnota Polska«, obradującego w Pułtusku w dniach 10-11 bm., wybrali nowe władze tej organizacji. Na nowego prezesa, w miejsce ustępującego prof. Andrzeja Stelmachowskiego, powołano Macieja Płażyńskiego. Wybrano też 29-osobową Radę Krajową Stowarzyszenia.

W swoim wystąpieniu do delegatów prezes M. Płażyński mówił o potrzebie profesjonalizmu w dzia-

łaniach Stowarzyszenia, trosce o język i świadomość narodową oraz o formach finansowania Stowarzyszenia. Podkreślił też potrzebę kontynuowania sprawdzonych od lat polityki wobec naszych rodaków na całym świecie, nie ograniczając jej wyłącznie do Wschodu.

Dużo miejsca uczestnicy VII Walnego Zgromadzenia Delegatów poświęcili kierunkom rozwoju Stowarzyszenia. Zwracano uwagę na konieczność zainteresowania młodzieży sprawami Polonii i Polaków za granicą oraz na potrzebę medialnej prezentacji osiągnięć i celów Stowarzyszenia. Drugi dzień obrad poświęcony był m.in. sytuacji Polaków na Białorusi.

Stowarzyszenie »Wspólnota Polska« jest organizacją pozarządową,

działającą pod patronatem Senatu RP. Powołano ją do życia w lutym 1990 roku z inicjatywy marszałka Senatu RP pierwszej kadencji, prof. Andrzeja Stelmachowskiego, który od chwili powstania »Wspólnoty Polskiej« nieprzerwanie pełnił funkcję jej prezesa aż do obecnego, majowego VII Walnego Zgromadzenia Delegatów. Wcześniej, do roku 1990, podobną rolę odgrywało w PRL Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną »Polonia«.

Celem Stowarzyszenia jest zespolenie wysiłków w umacnianiu więzi Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą z Ojczyzną, jej językiem i kulturą oraz niesienie pomocy w zaspokajaniu różnorodnych potrzeb Rodaków rozsiansych po świecie. Stowarzyszenie »Wspólnota Polska« posiada 24 oddziały, 56 kół terenowych i 5 Domów Polonii w większych miastach Polski. Stowarzyszenie liczy 4 168 członków.

LESZEK WĄTRÓBSKI

Rośliny do wodnego ogródka

Ostatnio pisaliśmy o zakładaniu oczka wodnego. Było ono prawdziwą ozdobą ogrodu, powinniśmy poświęcić należyta uwagę doborowi odpowiednich roślin – zarówno otaczających oczko, jak i rosnących wprost w wodzie. Zwracamy przy tym uwagę nie tylko na ich dekoracyjność, ale również na możliwość stworzenia zrównoważonego ekosystemu. Dlatego kombinujemy rośliny rosnące na różnych głębokościach oraz rośliny pełniące praktyczne funkcje w utrzymaniu eko-

Lilia wodna: Lilie wodne należą do najpopularniejszych roślin pływających.

systemu. Oto ich podstawowe gatunki:

- ❖ Rośliny wodne strefy bagienej – należy je sadzić przy brzegu, ponieważ lubią glebę podmokłą, lecz nie tolerują gleby całkowicie zalanej (kaczeniec błotny, tatarak drobny, kosaciec żółty)

- ❖ rośliny wodne strefy szuwarowej – sadzimy na głębokości od 10 do 30 cm. Należy do nich m.in. przętka pospolita (*hippuris vulgaris*), kształtem przypominająca choinkę świąteczną. Stosowana bywa jako roślina oczyszczająca zbiorniki wodne.

- ❖ Rośliny wód głębokich i rośliny pływające – dobrze rosną w wodzie o głębokości przekraczającej 30 cm. Bardzo popularne są lilie wodne (*nymphaea*), które są nie tylko piękną ozdobą wodnego ogro-

du, lecz pełnią też funkcję praktyczną – ich pływające liście ograniczają nadmiar światła wnikającego do wody, dzięki czemu zapobiegają rozwojowi glonów.

- ❖ Natleniacze – do tej grupy należą rośliny podwodne (np. wywłócznik pełny – *myriophyllum aquaticum*), które są bardzo ważne z punktu widzenia ekosystemu – oczyszczają bowiem i dotleniają wodę. Te rośliny są konieczne, jeżeli w oczku wodnym chcemy trzymać rybki.

Informacje na temat różnych odmian roślin wodnych i ich uprawiania znajdziemy np. w „Wielkiej Encyklopedii Ogrodnictwa” C. Brickella oraz w internetowym „Poradniku Ogrodniczym”. **Opr. (dc)**

Myriophyllum: Wywłócznik pełny (*myriophyllum aquaticum*) oczyszcza i dotlenia wodę.

WITAMY

OLIWA, pierworodna córka państwa Barbary i Michała Wantuloków z Czeskiego Cieszyna, urodziła się 22 lutego br. w szpitalu w Karwinie Raju. Waga: 3,56 kg, wzrost: 51 cm. Dziewczynka otrzymała imię, które rodzicom spodobało się na długo przed jej przyjściem na świat.

Oliwia to imię wywodzące się z łacińskiej nazwy drzewka oliwnego. Znane osoby noszące to imię to m.in. św. Oliwia z Anagni, hrabina Olivia Larisch-Mönnich (ur. w Karwinie) i piosenkarka Oliwia Newton-John.

Imieniny Oliwia obchodzi 5 marca i 2 października.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przysły na świat w ostatnich miesiącach. Prócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk(a) rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka oraz jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji.

Czy dać mu klapsa?

Minister praw człowieka Džamila Stehlíková wysunęła niedawno propozycję, by jakiegokolwiek kary cielesne, w tym zwykły klaps, zostały ustawowo zabronione. Pomimo iż psychologowie i pedagodzy od dłuższego czasu nawołują, by rodzice nie stosowali kar cielesnych, m.in. dlatego, że agresja budzi nową agresję, większość z nich nie popiera jednak nadawania zwykłego klapsowi znamienia przestępstwa. Przeciwnie propozycji minister Stehlíkové opowiedziała się przed kilku dniami również Unia Sędziów, uważając ją za niedopuszczalną ingerencję w sferę prywatną rodzin, która i tak nie pomogłaby w uniknięciu przypadków brutalnego maltretowania dzieci. Znany psycholog Petr Šmolka zwrócił uwagę na to, że rodzice zostaliby pozbawieni jednego ze środków wychowawczych, a zwłaszcza nastolatki mogłyby zakaz wykorzystać do szantażowania rodziców.

Jak dawać klapsa, by spełniał on swój cel wychowawczy? Psychologowie radzą trzymać się kilku podstawowych rad:

- w przypadku najmniejszych dzieci, w sytuacjach, gdy trzeba miast zabronić dziecku trzeźności, która jest niebezpieczna dla niego lub jego otoczenia, klaps czy trzepnięcie po palcach jest często o wiele bardziej skuteczne niż tłumaczenie,
- lepiej dać dziecku klapsa niż wyzywać je i poniżać,
- gdy sytuacja uspokoi się, trzeba okazać dziecku swą miłość, by wiedział, że kara cielesna nie oznacza naszego negatywnego do niego nastawienia, lecz jest tylko odezwą na jego niewłaściwe zachowanie,
- podobnych kar należy zaniechać przed wejściem dziecka w okres dojrzewania – nastolatek, intensywnie zaczynający uświadamiać sobie swoją cielesność, będzie z reguły odbierał je jako wyraz absolutnego poniżenia, a rodzice mogą w tym wieku korygować zachowanie swych potomków z pomocą wielu innych środków. **(dc)**

Zanim udamy się na zakupy

Czy lepiej robić większe zakupy w supermarketach: Tesco, Billa, Lidl? Jak wynika z badań zleconych przez dziennik „MFDnes”, najlepiej po prostu wybrać się do najbliższego z nich, gdyż różnice cen są raczej niewielkie.

Niezależnie od tego, gdzie pójdziemy na zakupy, powinniśmy wiedzieć, że:

W niektórych sklepach klienci proszeni są o pozostawienie torb w wyznaczonym do tego miejscu. Nie ma przepisu, który by takich praktyk zakazywał. Jeżeli więc nie mamy zamiaru rozstawać się w sklepie ze swoimi rzeczami, będziemy musieli robić zakupy gdzie indziej.

Jeżeli pracownik firmy ochroniarskiej pilnującej sklepu chce zajrzeć do naszej torby, mamy prawo odmówić. Wtedy on z kolei może wezwać policję, a my mamy obowiązek na jej przyjazd zaczekać. Tylko Policja RC posiada prawo dokonywania rewizji. Jeżeli więc ochroniarze upierają się, że chcą poznać zawartość naszej torby, a nam nie chce się czekać na przyjazd policjantów, możemy ulec dla świętego spokoju (choć będzie nam głupio i nieprzyjemnie).

Jeżeli widzimy, że sprzedawca lub sprzedawczyni podaje nieopakowane sery, wędliny lub inne towary gołymi rękami, mamy prawo nie przyjąć tak „obmacanego” towaru. Ekspedienci muszą używać rękawic ochronnych, łyżek lub widelców.

Jeżeli do towaru (może chodzić o zwykły szampon do włosów czy proszek do prania) **nie załączono instrukcji w języku czeskim, może to być powodem do reklamacji.** Możemy też taki towar zwrócić i odebrać z powrotem swoje pieniądze.

Jeżeli kasjerka próbuje wydać nam uszkodzony banknot, mamy prawo go nie przyjąć. Co więcej, sklep nie wolno takich banknotów puszczać dalej w obieg. Powinny je wycofać i oddać w banku.

Jeżeli w domu stwierdzimy, że termin spożycia nabytego przez nas towaru dawno minął, warto wrócić do sklepu i domagać się wymiany lub zwrotu pieniędzy. Można wnieść ponadto skargę do Państwowej Inspekcji Rolno-Spożywczej (Státní zemědělská a potravinářská inspekce). **(h)**

CIEKAWOSTKI

Zasiłek na 36 dzieci

Sąd szkocki skazał na 13 miesięcy pozbawienia wolności mężczyznę, który w ciągu 3 lat wyłudził od państwa prawie 80 tysięcy funtów zasiłku na 36 nieistniejących dzieci. 30-letni narkoman jest ojcem dwójki dzieci, jednak zachęcony nieuwagą urzędników zaczął składać wnioski o zasiłki na coraz liczniejszą rodzinę. Władze zainteresowały się finansami mężczyzny dopiero, kiedy liczba dzieci, które rzekomo miały pozostawać na jego utrzymaniu, wzrosła do 36.

Urzędnicze absurdy

Pewien lekarz z Michigan nie mógł uwierzyć własnym oczom, kiedy w swojej skrzynce pocztowej znalazł list polecony z wezwaniem do opłacenia podatku od nieruchomości w wysokości 51 centów, którego wysłanie kosztowało władze miasta aż 5,21 dolara. Urzędnicy wyjaśnili, że podatnik zapłacił wcześniej jedynie 158 z wymaganej kwoty 158,48 dolara, więc urzędowo nałożono na niego karę w wysokości 3 centów i przysłano nowy rachunek.

Muzyka na ciśnienie

Słuchanie muzyki codziennie przez pół godziny może znacząco obniżyć ciśnienie – wynika z badań przed-

stawionych w tym tygodniu na spotkaniu stowarzyszenia American Society of Hypertension w Orleanie. Badania wykazały, że u osób z łagodnym nadciśnieniem, które przez miesiąc słuchały zaledwie przez 30 minut dziennie muzyki klasycznej, celtyckiej bądź indyjskich rag, nastąpiła znacząca poprawa. – Słuchanie muzyki przynosi kojący efekt, często kojarzono je z zapanowaniem przez pacjenta nad bólem lub niepokojem i zdecydowanym obniżeniem ciśnienia – zauważył w oświadczeniu po spotkaniu doktor Pietro A. Modesti z Uniwersytetu we Florencji.

Odszkodowanie za »bąki«

Sąd brytyjski przyznał pewnej kobiecie 5 tysięcy odszkodowania za upokorzenie, jakiego doznawała, kiedy pracodawca puszczał w jej obecności „wiatry”. 43-letnia Theresa Bailey była jedyną kobietą w dziale handlowym pewnej firmy w hrabstwie Kent, więc jej współpracownicy niespecjalnie dbali o zasady dobrego wychowania w jej obecności. Sąd pracy uznał, że kobieta padła ofiarą dyskryminacji płciowej i przyznał jej odszkodowanie w wysokości 5146 funtów.

SMACZNEGO

Sałatka z soczewicy

Składniki (4 porcje): 20 dag soczewicy, 2 świeże wiosenne cebulki, 1 czerwona papryka, 2 duże pomidory, 1 mały ogórek, 4 łyżki octu winnego, 10 dag sera greckiego feta, sól, pieprz i olej z oliwek (do smaku).

Przygotowanie: Soczewicę moczymy przez godzinę w wodzie, następnie gotujemy aż zmięknie.

Jarzyny kroimy w kostkę, dodajemy ugotowaną soczewicę, olej z oliwek, przyprawiamy solą, pieprzem i octem winnym. Na koniec dodajemy pokrojony w kostkę ser.

UWAGA! Zachęcamy Szanownych Czytelników do nadsyłania własnych, ciekawych i sprawdzonych przepisów kulinarnych. Do przepisu prosimy dołączyć zdjęcie gotowej potrawy. Najciekawsze propozycje wydrukujemy na łamach „Głosu”. Przepisy należy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz. **(dc)**

Fot. DANUTA CHLUP

ALE HECA

– Nie rozumiem – prawi podpiety facet do kumpla – na co ty baby wydowajóm telki piniądze. Nie kurzóm, nie chodzóm po gospodach...

– Ani na baby nie chodzóm! – mówi tyn drugi.

★ ★ ★

Ganc zapruty pasażer budzi sie w pociągu. Przechodzi konduktor.

– Kaj my sóm? – pyto sie go tyn ózraly.

– Na w Łodzi.

– Aha. A kaj pływimy, panie kapitanie?

★ ★ ★

Za czasów ZSRR Amerykańcy zrobili wycieczkę na Kamczatkę. Spotkali ci Amerykańcy jakisigo staroego człowieka, patajóm se go:

– Jakóz ci sie żyje?

– Żyje sie mi bardzo dobrze – odpowiało tyn z Kamczatki.

– Partia ci sie podobo? – rozpytuóm dali Amerykańcy.

– Bardzo sie mi podobo.

– Wszystko ci sie podobo?

– Ni, nie wszystko.

– Tóz co ci sie nie podobo?

– Amerykańscy imperialiści.

– A skyrz czego?

– Bo kupili Alaske, a Kamczatki ni.

★ ★ ★

Spotkały sie dwie baby. Jedna mówi do drugi:

– Mój stary siedzi w ulu.

– Za co go zwrzyli?

– Bo jo wiym? Chyba za to, że je robotny jak ta pszczołka...

★ ★ ★

Spotkali sie dwo chłopci. Jedyn pyto drugiego:

– Nie wiysz, czymu Pónbóg, jak stworzył babe, zebroł chłopu zioebro?

– Możne tymu, by pokozac, że z kradzionego ni może wynść nic drobrego.

TVP 1

5.55 Był taki dzień 20 maja 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Król Maciuś (dla dzieci) 9.00 Jedyńkowe przedszkole 9.30 Kocham muzykę - Damaris i szkoła muzyczna 9.40 Atlantis High 10.10 Zwierzowiec - Dziecko i zwierzęta gospodarskie 10.25 Zdrowo z Jedyńką 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 To fantastyczne światło - Światło, wszechświat i wszystko 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Wiadomości 15.10 Miłość puka do drzwi (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Przed Opolem 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Bulionerzy - Efekt motyla 21.00 Konkurs Piosenki Eurowizji - Belgrad 2008 23.10 Afera poniżej zera (film USA) 0.45 Walet pik 1.30 Tanguy (film franc.) 3.15 Przed Eurowizją 3.25 Był taki dzień 20 maja 3.30 Notacje - August Kowalczyk.

TVP 2

6.15 Statek miłości (s.) 7.20 Mała ojczyzna 7.45 Bodzio, mały helikopter - Głupie dowcipy Kacpra 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Sąsiedzi - Świadek koronny (s.) 11.35 Rączy Wildfire (s.) 12.25 Złotopolscy - Kłopoty z dziećmi (s.) 12.55 Rafa koralowa - Rozmowa z rybami 13.55 Podróże z żartem - Izrael 14.50 Gliniarz i prokurator (s.) 15.45 M jak miłość (s.) 16.40 M.A.S.H. 17.40 Dwójkomania 17.45 Dni maja, dni sierpnia '88 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Koło fortuny 19.35 Kocham kino - Międzynarodowy Festiwal Filmowy Cannes 2008 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterzy 22.05 Buffalo '66 0.00 Panorama 0.20 Clara Sheller - Prezent od życia 1.20 Plemię akordeonistów 2.50 Korespondent 3.20 Z Dwójką bezpiecznie.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Serwis info 8.02 Gość poranka 8.17 Przegląd prasy 8.20 Serwis ekonomiczny 8.30 Serwis info 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.41 Przegląd prasy 8.45 Schlesien Journal 10.06 Serwis kulturalny 10.13 Gość poranka 11.02 Biznes - otwarcie dnia 12.06 Komentarz - kraj 13.07 Komentarz - świat 14.08 Komentarz - kraj 15.03 Serwis ekonomiczny 15.08 Raport z Polski 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Relacje 17.00 TV Katowice poleca 18.00 Aktualności 18.55 Wokół nas 19.10 Tropielec 19.25 Bliziej natury 19.55 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 0.03 Cała prawda o... Michale Gorbaczowie 0.57 Minęła 20-ta 2.07 Ekonomia i rynek (mag.).

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Adam i Ewa (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Polska : Dominikana - Kwalifikacje olimpijskie kobiet w Tokio 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Zamieńmy się żonami 13.00 Rodzina zastępcza (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Chirurgi (s.) 17.30 I kto tu rządzi? Bratnia pomoc 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Królowa ringu (film koprz.) 23.30 1300 gramów (film USA) 0.30 Millennium 1.30 Miasto zwycięzców (teleturniej) 2.30 Zakazana kamera 4.00 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Mikołaj Aleś 9.15 Odkryte powiązania 9.30 Trzy spory (film czes.) 10.35 Program muzyczny 11.15 OPSO (pr. muz.) 11.25 Zamki - białe miejsca naszej historii 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Czas dla rodziny 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.50 Legendy Kung Fu (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Nauka jest zabawna 16.25 Pomagajmy sobie 16.45 Zaczarowane przedszkole 17.15 AZ-kwiz 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Dom - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości 20.00 Dunkierka (dok.) 21.05 Wszystko party (talk show) 21.50 Co tydzień zabrał (pr. sat.) 22.20 Retro (mag.) 22.45 Talk show E. Kościkowej 23.15 Na moll 0.00 Losowanie

z Szczęśliwej 10 0.05 Reporterzy TVC 0.40 Podróż po Sydney 1.10 Taxi.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Kosmopolis (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.30 Czarne owce 12.50 Boko 7 (dla dzieci) 15.00 Leština (dok.) 15.50 Po czesku 16.00 Medycyna XXI wieku 16.20 Degas: Tancerka (dok.) 17.10 Niewygodni (cykl dok.) 17.25 Pamięć drzew 17.45 72 imiona czeskiej historii 18.00 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 18.30 Babel (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Adult English Zone 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Problemy rodziny (dok.) 20.30 Trzy kolory: Biały (film fr.-pol.) 22.00 Signum 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Kino-box (mag.) 23.40 Putinomania (dok.) 0.30 Zdrada (dok.) 1.25 Teatr żyje.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juany (s.) 9.30 Księga dni (film USA) 11.35 Ulica (s.) 12.20 To morderstwo, napisała (s.) 13.15 Lenssen i spółka (s.) 13.45 Dwóch i pół (s.) 14.10 Veronica Mars (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.05 Dowody zbrodni (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przechodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.25 Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.15 112 (mag.) 22.55 Człowiek widmo (film USA-niem.) 1.05 Martwa strefa (s.).

PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.05 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.30 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.15 Przyjaciele (s.) 8.45 St. Tropez (s.) 9.50 Portowi policjanci (s.) 10.50 Siódme niebo (s.) 11.45 Diagnoza morderstwo (s.) 12.45 Hunter (s.) 13.45 Renegat (s.) 14.45 Chirurgowie (s.) 15.40 Krok od domu (s.) 16.40 Jordan (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 Milioner (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Ja, robot (film USA) 23.40 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 0.35 Sexy szansa 1.15 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 21 MAJA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 21 maja 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Łatek - Gdyby zwierzęta mogły mówić 9.00 Domisie (dla dzieci) 9.30 Kocham muzykę - Kurt i gitara 9.40 Lilli czarodziejka - Lilly i Król Artur (s.) 10.25 Borem, lasem... 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Siła z natury 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Errata do biografii - Czesław Straszewicz 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Miłość puka do drzwi (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Przed Opolem 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Otwarte serce 22.00 Cienie PRL-u - Prześpokość zorganizowana 23.00 Świt żywych trupów (film USA) 0.40 Ekonomiczny kalejdoskop Jedyńki 1.05 Speer i On - Spandau (film niem.) 2.35 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 3.00 Przed Eurowizją 3.10 Był taki dzień 21 maja 3.15 Notacje - Tadeusz Rolke.

TVP 2

6.10 Statek miłości (s.) 7.20 Szawuot - święto nadania Tory 7.45 Bodzio, mały helikopter - O krok od katastrofy 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 Sąsiedzi - Kulturalny wieczór (s.) 11.40 Rączy Wildfire (s.) 12.30 Koło fortuny 13.05 Niezwykła cięza 13.55 Europa da się lubić - W krzywym zwierciadle 14.50 Gliniarz i prokurator (s.) 15.45 M jak miłość (s.) 16.40 M.A.S.H. (s.) 17.40 Dwójkomania 17.45 Dni maja, dni sierpnia '88 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 S.O.S. Dzieciom! 20.00 Barwy szczęścia 20.30 Manchester United : Chelsea Londyn - Liga Mistrzów 23.05 Hity na czasie - Białystok 0.00 Panorama 0.20 W świetle dowodów 1.55 Wideoteka dorosłego człowieka - Beata Kozidrak.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 Zaolzie 9.21 Przegląd prasy 10.02 Serwis ekonomiczny 11.02 Biznes - otwarcie dnia 11.24 Serwis kulturalny 12.06 Komentarz - kraj 13.07 Komentarz - świat 14.07 Komentarz - kraj 14.23 Serwis kulturalny 15.07 Raport

program TV

z Polski 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska Rybnik 17.00 Raport z akcji Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej 18.00 Aktualności 18.55 Ludzie i sprawy 19.25 Fajfy z jazzem 19.55 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 20.35 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 0.02 Taksówki z czterech stron świata 0.57 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.15 Adam i Ewa (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Polska : Korea Południowa - Kwalifikacje olimpijskie kobiet w Tokio 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Zamieńmy się żonami 13.00 Strzał w 10 (teleturniej) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Chirurgi (s.) 17.30 Duża przerwa - Panna młoda 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 I kto tu rządzi? Edukacja Tomka 20.30 Świat według Kiepskich - Sztuka latania (s.) 21.00 Zakochana złośnica (film USA) 23.25 Julia ma dwóch kochanków (film koprz.) 1.10 Miasto zwycięzców (teleturniej) 2.10 Zakazana kamera 3.40 Nocne randki 5.00 Music Spot.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 O szaleńcach mówi się dobrze (film czes.) 10.15 Program rozrywkowy 11.05 Konkurs (film TV) 11.10 Nadaje Studio A w trzydzieści lat później... 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Problemy rodziny 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.50 Legendy Kung Fu (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Ratunku, umiera (film szw.) 16.15 Straszna historia (s. anim.) 16.45 Zaczarowane przedszkole 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Pod pokrywką (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Robin Hood (s.) 20.50 List do Ciebie 21.45 Na tropie (mag. krym.) 22.10 Według prawa 22.35 Café X (talk show) 23.05 Musicblok (pr. muz.) 23.35 Losowanie Sportki i Szansy 23.40 Piątka w Pomarańczy 0.35 Losowanie Szczęśliwej 10 0.40 Sabotaż (mag.) 1.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Babel (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Dom to sztuka (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Reporterzy TVC 13.30 Teleturniej dla dzieci 13.55 Tajemnice Toma Wizarda 14.10 Nauka jest zabawna 14.35 Pomagajmy sobie 14.55 Dunkierka (dok.) 16.00 Przymat (mag.) 16.20 Planeta Nauki 16.45 Atlas wideo naszej przyrody (s. dok.) 16.55 Sedno 17.00 Potomkowie sław (cykl dok.) 17.30 Port (mag.) 18.00 Nie mam pracy 18.25 Historie domów (s. dok.) 18.45 Czy mnie zechcecie? (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Real Chinese 19.20 Alright? Alright! 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.25 Studio piłki nożnej: Liga Mistrzów (transmisja) 23.05 Echo Praskiej Wiosny 2008 23.15 Q (mag.) 23.40 Sposób na Szekspira (film USA) 1.30 Eurovision Song Contest 2008.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juany (s.) 9.30 Kłamstwa mojej matki (film kan.) 11.30 Ulica (s.) 12.20 To morderstwo, napisała (s.) 13.15 Lenssen i spółka (s.) 13.45 Dwóch i pół (s.) 14.10 Veronica Mars (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.05 Dowody zbrodni (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Bez śladu (s.) 21.00 Dowody zbrodni (s.) 21.55 Na własne oczy 22.45 4400 (s.) 23.45 Gliniarze z Rosenheim (s.) 1.05 Podniecające przeżycie (film erot.).

PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) 7.05 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.30 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.15 Przyjaciele (s.) 8.45 St. Tropez (s.) 9.50 Portowi policjanci (s.) 10.50 Siódme niebo (s.) 11.45 Diagnoza morderstwo (s.) 12.45 Hunter (s.) 13.45 Renegat (s.) 14.45 Chirurgowie (s.) 15.40 Krok od domu (s.) 16.40 Jordan (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 Milioner (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Kasia Brzydula (s.) 21.15 Top Star Magazyn 22.25 Psych (s.) 23.20 Specjaliści (s.) 0.20 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 1.15 Sexy szansa 1.55 Zadzwoń do jasnowidza.

POLONIA

WTOREK 20 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domisie - Walizka z bajką 9.00 Moliki książkowe, czyli - co czytać dziecku (mag.) 9.10 Magazyn Medyczny - Oparzenia 9.25 Kwadrans na kawę 9.40 Podróżnik - Johannesburg 10.00 Magazyn przechodnia - Co gorzej - bakterie czy wirusy? (mag.) 10.15 Zaczisz gwiazd - Jolanta Lothe 10.40 Ranczo (s.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Sportowy tydzień 13.15 Warto kochać (s.) 14.00 Tylko Dylan - koncert Martyny Jakubowicz 14.55 Forum 15.35 Dziwny jest ten świat - Pół kilometra wolności (rep.) 16.10 Zwierzowiec - Wyższa szkoła jazdy 16.30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Domisie - Walizka z bajką 17.40 Cała naprzód (mag.) 18.00 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 18.25 Polska z bocznej drogi - Napastnik 18.40 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Klan (s.) 20.30 Komentator - magazyn międzynarodowy 21.00 Konkurs Piosenki Eurowizji - Belgrad 2008 23.00 Kopciuszek (s.) 23.25 Biznes z gwarancją (mag.) 23.45 Dni maja, dni sierpnia '88 24.00 Panorama 0.15 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Komentator - magazyn międzynarodowy 2.55 Kopciuszek (s.) 3.20 Biznes z gwarancją (mag.) 3.40 Forum 4.20 Zaczisz gwiazd - Jolanta Lothe 4.45 Śniadanie na podwieczorek 5.40 Ulice Kultury.

ŚRODA 21 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domowe przedszkole - Niespodzianki dla dzieci 9.00 Laboratorium XXI (mag.) 9.25 Skarby nieodkryte 9.50 Szansa na Sukces - Daab 10.40 Świadczenie nieznanymi historiami 11.10 S. O. S. Dzieciom! (dok.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Komentator - magazyn międzynarodowy 13.15 Kopciuszek (s.) 13.40 Biznes z gwarancją (mag.) 14.05 Tomasz Lis na żywo 14.55 Natasza Goerke - przesłuchanie emigranta (dok.) 15.35 Zaolzie 15.45 Kuchnia z Okrasą - Kolorowe makarony 16.10 Zwarcie; magazyn 16.35 Laboratorium XXI wieku (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Domowe przedszkole - Niespodzianki dla dzieci 17.40 Między Odrą a Renem 17.55 Afisz - NN - Wacławowi Niżyńskiemu (mag.) 18.20 S. O. S. Dzieciom! (dok.) 18.40 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Przygody Kota Filemona (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.40 Tydzień Polski (mag.) 21.15 Noce i dni 22.10 Dni maja, dni sierpnia '88 22.20 Czy warto było tak żyć (dok.) 23.05 Tomasz Lis na żywo 24.00 Panorama 0.15 Dziką Polską (dok.) 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Przygody Kota Filemona (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Tydzień Polski (mag.) 2.55 Noce i dni 3.50 Czy warto było tak żyć (dok.) 4.30 Tomasz Lis na żywo 5.25 S. O. S. Dzieciom! (dok.) 5.45 Telewizyjne Wiadomości Literackie.

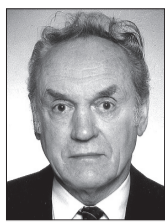
CZWARTEK 22 MAJA

6.15 Królowa chmur 7.30 Zaproszenie 7.50 Budzik - Czytanie czy 8.15 Wideoteka dorosłego człowieka 9.00 Smak tradycji - Boże Ciało (mag.) 9.25 Pamiętaj o mnie 9.35 Plebania (s.) 10.00 Transmisja Mszy Świętej 12.00 Klan (s.) 12.25 Tydzień Polski (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Noce i dni 14.05 Czy warto było tak żyć (dok.) 14.50 Cienie PRL-u 15.40 Smak tradycji - Boże Ciało (mag.) 16.05 Bzik kulturalny (mag.) 16.30 Budzik - Czytanie czy 17.00 Teleexpress 17.15 Królowa chmur 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.40 Z daleka, a z bliska 21.25 Kłasyka dramatu - Nocleg w Apeninach 22.20 Kod tajemnicy fatimskiej (dok.) 23.10 Cienie PRL-u 24.00 Panorama 0.15 Smak tradycji - Boże Ciało (mag.) 0.35 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Z daleka, a z bliska 3.10 Kłasyka dramatu - Nocleg w Apeninach 4.00 Kod tajemnicy fatimskiej (dok.) 4.55 Cienie PRL-u 5.40 Magazyn przechodnia.

PIĄTEK 23 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Bajkonurr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 8.45 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 9.00 Awantura o Basię (s.) 9.30 Marta Wiecka - „Wybij Szymba” (dok.) 9.55 Ostatni list Profesora 10.25 Sto tysięcy bocianów (s.) 10.45 Z daleka, a z bliska 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Trójmiasto na weekend 13.10 Hity satelity 13.25 Kłasyka dramatu - Nocleg w Apeninach 14.20 Kod tajemnicy fatimskiej (dok.) 15.15 Akademia Domu i Wnętrza - Sypialnie (mag.) 15.30 Mała ojczyzna... (rep.) 15.50 Magazyn przechodnia (mag.) 16.10 Duże dzieci 17.00 Teleexpress 17.15 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 17.30 Marta Wiecka - „Wybij Szymba” (dok.) 18.00 Trójmiasto na weekend 18.25 Hity satelity 18.40 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Niezwykłe przygody pod wierzby (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.40 Na dobre i na złe (s.) 21.25 TV Polonia we Lwowie 21.35 Rozmowy istotne - Stefania Grodzieńska 22.10 Kino Sąsiadów - Koniec starych czasów (kom. czsl.) 24.00 Panorama 0.15 Trójmiasto na weekend 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Niezwykłe przygody pod wierzby (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Na dobre i na złe (s.) 3.15 Rozmowy istotne - Stefania Grodzieńska 3.45 Hity satelity 4.00 Kino Sąsiadów - Koniec starych czasów (kom. czs.) 5.35 Emigracja serc (rep.).

ŻYCZENIA

Dnia 21 maja obchodzi swój piękny jubileusz życiowy – 80. urodziny nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść i Dziadek

pan OTTO WISUR

z Bogumina Zabłocia. Z tej okazji najlepsze życzenia dobrego zdrowia, wszelkiej pomyślności, pogody ducha składają żona, córka z mężem i wnuczka Sara. RK-099

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Domsday (20, 21, godz. 17.45); Aż poleje się krew (20, 21, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Asterix na olimpiadzie (20, 21, godz. 15.30); Iron Man (20, 21, godz. 17.45); 27 sukienek (20, 21, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** „Venkovský učitel” (20, 21, godz. 17.30, 20.00); **JABŁONKÓW:** „Nejkrásnější hádanka” (21, godz. 17.00); **CIESZYN – Piast:** Horton słyszy Ktosia (20, 21, godz. 15.00, 16.45); Juno (20, 21, godz. 18.30); Skorumpowani (20, 21, godz. 20.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, nie: 18.30.

Co w terenie

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na smażenie jajecznic 22. 5. o godz. 15.00 do Olbrachc do restauracji „Pamol”.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčková zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” 21. 5. Zbiórka o godz. 14.45 przy moście Przyjaźni (koło drukarni), zwiedzamy Muzeum Drukarską w Cieszynie, wstępne 4 zł.

CIERLICKO GRODZISZCZ – MK PZKO zaprasza na świetlicę z okazji Dnia Matki 25. 5. o godz. 16.00 do miejscowej Remizy Strażackiej. W programie m.in. występ dzieci szkolnych, pogawędka przy kawie, herbacie.

KARWINA RAJ – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają członków na wspólne spotkanie z okazji Dnia Matki 20. 5. o godz. 16.00.

TRZYNIEC OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na tradycyjną jajecznicę 23. 5. o godz. 17.00 do Domu PZKO im. A. Wawrosza na Tarasie. Każdy zabiera tyle jaj, ile zje.

ORŁOWA – Zebranie Rady Obwodowej odbędzie się 22. 5. o godz. 17.00 w Domu PZKO w Porębie.

PTTS „BŚ” – informuje, iż odjazd autobusu 24. 5. na wycieczkę do

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00

☐ W odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztaście (przy rynku) w godz. otwarcia.

WSPOMNIENIA

Dnia 21 maja mija 25. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka

śp. JAROSŁAWA JENDRZEJASA

ze Zabłocia. O chwilę wspomnień proszą żona, córka i syn z rodzinami. GL-305

Dnia 22. 5. 2008 r. mija 10. rocznica zgonu naszej Drogiej Mamy, Teściowej i Babci

śp. ANNY PRZECZKOWEJ

z Łazów Podlesia. O chwilę wspomnień prosi syn Zbyszek z rodziną. RK-101

Bojnic będzie z Karwiny o godz. 6.00, z Cz. Cieszyna o godz. 6.20, z Trzynieca – dworca o

godz. 6.30, z Trzynieca Łyżbic – rynku TGM (Slovan) o godz. 6.30, z Wędryni o godz. 6.40, z Bystrzycy o godz. 6.45, z Jabłonkowa – dworca autobusowego o godz. 6.50, z Mostów k. Jabłonkowa o godz. 6.55. Prosimy zabrać dowody osobiste i korony słowackie. Inf.: 558 350 739, 732 440 496.

▲ **UWAGA KOLARZE!** Wyprawa w okolice Cieszyna przewidziana na 24. 5. jako W 51 odbędzie się 7. 6. Wyjazd o godz. 9.00 od remizy strażackiej w Alejach Masaryka. Trasa: Cz. Cieszyn – Koniaków – Trzanowice – Gnojnik – Wielopole – Ropica – Cz. Cieszyn, cca 35 km. Inf.: 724 240 742.

▲ rejon Karwina „BŚ” zaprasza członków 21. 5. o godz. 16.00 do Klubu PZKO w Karwinie N. Mieście na smażenie jajecznic. Inf.: 723 823 435.

TRZYNIEC – Biblioteka Miejska przy ul. Lidickiej zaprasza na spotkanie z autorem i wydawcą książki o naszym regionie pt. „Olza od pramien po ujście” 20. 5. o godz. 18.00 do biblioteki.

KONCERTY

TRZYNIEC TARAS – zaprasza na koncert pt. „Dla Ciebie mamę” 22. 5. o godz. 15.30 do foyer Domu Kultury „Trisia”.

KARWINA – Koncert Jubileuszowy „Przyjaźni” odbędzie się 24. 5. o godz. 15.30 w Miejskim Domu Kultury w Karwinie Nowym Mieście. Kupić będzie można płytę CD z 24 pieśniami „Przyjaźni” i śpiewnik J. Wierzononia.

Co za Olzą

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

DOM KULTURY MIASTA ORŁOWEJ: do 31. 5. wystawa Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków RC, czynna po-so w godz. 9-19.

BIBLIOTEKA MIEJSKA CZ. CIESZYN SIBICA, minigaleria na Płocie: do 13. 6. wystawa L. Kuchtičkovéj pt. „Akwarele”.

GALERIA KROPKA w Cz. Cieszynie, ul. Bezrucza 28: do 9. 6. wystawa „Kobieta w Trzech Odślonach”, czynna po-czw: 10-16, pt: 8-12. www.galeriakropka.eu.

KONGRES POLAKÓW w Cz. Cies-

Płaskie dachy z papy termozgrzewalnej, długoletnie gwarancje.
Firma „NEW SYSTEM DACH”, Cieszyn, ul. Brożka 13/1, tel.: +48 0601 532 642, + 48 33 8525 608. GL-298

szynie, Komeńskiego 4: do 30. 5. wystawa „Bajkowy świat”, czynna po-pt: 9-15.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 22. 6. wystawa F. Niecia pt. „Subtelności niczyje”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stałe ekspozycje „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego” i „Miasto Cz. Cieszyn”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Hawierzowie, Dělnická 14:** do 31. 8. wystawa „Rzeźbiarze”. Czynna: wt-pt: 9-12, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Piętaldzie, K muzeu 89:** do 31. 10. wystawa „Kura albo jajko?”; stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńsku” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, rynek Mariański 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”; do 20. 5. wystawa historyczna „Beskidzka turystyka – 120 lat KČT”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958:** wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”; do 28. 9. wystawa „Autografy czeskich i światowych osobistości ze zbioru Jerzego Hanibala”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17;

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE w Karwinie, sala wystaw: „Wpłynęło na wszystko”. Otwarte: po, śr: 8-14, wt, czw, pt: 8-17.

PODZIĘKOWANIE

Ing. Karolowi Krygłowi z Hawierzowa Suchej za ogromny trud i zaangażowanie w opracowanie drzewa genealogicznego i zorganizowanie spotkania rodzin: Chmielów – Kołdrow dnia 17. 5. 2008 w Błędowicach. Dziękuję rodzina z Polski. AD-063

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ

docieplenie elewacji

przyjmujemy zlecenia na 2008 r. kom. 776 218 494, 608 556 915

SWABUD–INSIDE

tyniki i wylewki (potęry)

wykonywane maszynowo

kom. 774 278 457

Szybka i fachowa realizacja

zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Z zajęć Sekcji Ludoznawczej

Dom PZKO w Stonawie był 14 bm. miejscem wyjazdowego zebrania Sekcji Ludoznawczej PZKO. Na takie spotkanie Sekcji z „terenem” Miejskowe Koło PZKO zawsze się dobrze przygotowuje. Tak samo było tym razem, a więc w programie był posiłek i najważniejsze informacje o Stonawie. Przewodnikiem była tym razem niezawodna prezes MK, Henryka Żabińska. Niedomagająca na nogi, ale korzystając z własnego samochodu, zdołała pokazać Sek-

cji najbardziej interesujące miejsca Stonawy. Sekcja odwiedziła więc „Szwedzki kopiec” oraz grobowiec polskich żołnierzy zamordowanych w 1919 roku, dowiedziała się, w którym miejscu powstała miała stonawska koksownia, a także obejrzała budynek stuletniej polskiej szkoły w Hołkowicach. Zrobiono przy tym dużo zdjęć. W drodze powrotnej przez Podborę Sekcja zobaczyła tzw. „cielętnik” – zabudowania wielkiego folwarku. (J. B.)

Spotkanie wspomnieniowe »Olzianek«

W sobotę 17 bm. spotkały się w Łąkach „Olzianki”, a raczej były członkinie tego kiedyś tak wspaniałego chóru żeńskiego. Spotykają się corocznie w maju na spotkaniu wspomnieniowym, przyjeżdżając tu z całego niemal Zaolzia. Porządek spotkania – od lat niezmienny. Rozpoczyna prowadząca – Helenka Jeleń, aby minutą ciszy uczcić pamięć zmarłych koleżanek, potem następuje składanie życzeń urodziny jubilatkom, toast z lampką wina, „mała czarna”, skromna przekąska i niekończący się tok wspomnień...

A jest co wspominać. Dla „Olzianek” – chóru łąckiego MK PZKO – przełomowym był 1963 rok, kiedy założono w Łąkach chór żeński. Na początku nie było łatwo, bo zabrakło dyrygenta. Kilka początkowych prób prowadziła więc wtedy znana solistka, pochodząca z Łąk, Jadzia Kałużanka-Niemiec. Następnie przez dwa lata dyrygentem był ofiarny działacz społeczny – Antoni Ździebło, a po nim chór otrzymał fachowca z prawdziwego zdarzenia – Józefa Firlę ze Stonawy. Pod jego batutą chór sięgnął prawdziwych wyżyn artystycznych,

koncertował w okolicznych wsiach: od Jabłonkowa po Bogumin, a także w Polsce, brał udział w konkursach, przeglądach, festiwalach. W jubileuszowym roku 25-lecia PZKO na uroczystej akademii chór przyjął nazwę „Olzianka”. Trwa euforia, syją się odznaczenia, akty uznania i nagrody. Miło o tym dziś wspominać... Równocześnie zbliża się jednak bolesna tragedia ukochanych Łąk! 11 listopada 1986 r. w ostatniej, trzeciej z rzędu świetlicy MK PZKO, w Polskiej Szkole Ludowej odbywa się jakże wzruszająca impreza. „Olzianka” daje tutaj szczytowy popis swych umiejętności. Panują jednak minorowe nastroje, lecz i optymistyczny upór – za wszelką cenę dotrzeć do obchodów 25-lecia chóru. W listopadzie 1987 r. fizycznej zagładzie ulegnie polska szkoła, łącznie z PZKO-wską świetlicą. Odtąd wszelkie próby odbywają się w prywatnych mieszkaniach. Ostatecznie, 21 maja 1988 r. odbywa się uroczysta akademii z okazji 25-lecia istnienia „Olzianki”. Odtąd pozostaną już tylko coroczne spotkania wspomnieniowe, tak jak to z ub. soboty.

JÓZEF KULA, Stanisławice

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

»Panem et circenses«

Chociaż nie przychodzi mi to łatwo, jednak muszę wyrazić głębokie ubolewanie nad postawą władz gminnych, które odmówiły uczniom polskiej szkoły czynnego udziału w obchodach wyzwolenia Suchej Górnej. O uczestnictwo młodzieży szkolnej w tychże obchodach poprosił dyrektora górnosuskiej podstawówki jeden z członków Czeskiego Związku Bojowników o Wolność, a dyrektor Bohdan Prymus przedstawił sprawę gminie.

Odrzucenia skromnej oferty programowej, chcąc nie chcąc, nie można odbierać inaczej niż jako wyraz lekceważenia nie tyle wobec tych osób, które przeżyły wojnę i są jeszcze wśród nas, ile wobec 50 miejscowych ofiar, których nazwiska wyrte są na tablicy (niestety zbyt skromnej) w Parku Bohaterów. Dla uściślenia należy jeszcze dodać, że wykonanie zamierzonego programu przez młodzież nie wymagało-

by żadnego wkładu finansowego ani nadmiernego wysiłku natury organizacyjnej ze strony gminy.

Na to, że przedstawiciele gminy odrzucili aktywne uczestnictwo młodzieży szkolnej w uroczystości, można znaleźć chyba jedno tylko wytłumaczenie. Otóż, mała garstka osób pamiętających wojnę stanowi niezbyt pokaźny odsetek lokalnego elektoratu, zatem nie jest warta jakichkolwiek zabiegów. Natomiast na bombastyczne krotchwilie dla tłumów w postaci „kielbaskowych festiwali” czy oficjalnych bali, radni – w myśl starorzymskiego hasła: „panem et circenses” (chleba i igrzysk) – nie szczczędzą dużych pieniędzy ani litrów potu organizacyjnego.

Taka strategia „ojców” gminy jest, co tu ukrywać, wielce pragmatyczna i zrozumiała. Ale czy niewłuczająca posłannictwu roli przedstawiciele ludu?

KAROL MRÓZEK, Sucha Górna

BANIK W PUCHARZE UEFA • TRZYNIEC POKONAŁ OPAWĘ • ORŁOWA KOMPLIKUJE SOBIE ŻYCIE

Kolejny cud przy ulicy Leśnej

I LIGA

OSTRAWA 2:0
BOHEMIANS 1905 (1:0)

Bramki: 10. Magera, 90. Zeher. Sędziował Paták. W. 17 372. Ostrawa: Vašek – T. Marek, Neuwirth, Bolf, Tchuř – Rajtoral, Bystroň, Lukeš (81. Metelka), Mičola (72. Čoupek) – Svěrkoš (89. Zeher), Magera. Zwycięstwo nad Bohemians zapewniło Banikowi awans do Pucharu UEFA, piłkarze Bohemians z kolei spadają wraz z Mostem do drugiej ligi. Nie ulega jednak wątpliwości, że zespół Bohemians 1905 nie zasługuje na grę w drugiej lidze. Także na Bazalchach zaprezentował się z korzystnej strony i był lepszym zespołem. Gospodarze pomimo szybko strzelonej bramki męczyli się z rywalem do ostatniego gwizdka sędziego. Niewidoczni byli przede wszystkim pomocnicy Lukeš z Bystroniem, którzy swoim flegmatyzmem w większym lub mniejszym stopniu zaraziли resztę partnerów z drużyny.

Tabela końcowa

1. Slavia	30	60	45:24
2. Sparta	30	57	53:26
3. Ostrawa	30	55	51:28
4. Brno	30	55	43:32
5. Teplice	30	53	40:27
6. Liberec	30	44	35:31
7. Ml. Bolesław	30	42	37:36
8. Zlin	30	38	28:31
9. Pilzno	30	38	32:37
10. Žižków	30	37	35:48
11. Olomuniec	30	36	20:26

12. Jablonec	30	33	24:32
13. Cz. Budziej.	30	32	27:35
14. Kladno	30	27	31:45
15. Bohemians	30	26	24:40
16. Most	30	20	31:58

II LIGA

TRZYNIEC 1:0
OPAWA (0:0)

Bramka: 77. Hupka. Sędziował Přihoda. W. 1412. Trzyniec: Lipčák – Lisický, Chlebek, Formánek, Martinčík – Malif (52. Lukšík), Hupka, Berger, Konečník – Veselý (Maceček), Doubek (Đurica). Trzynięczanie zdobyli skalp kolejnego faworyta i po weekendzie usadowili się na 11. miejscu w tabeli. Podopieczni trenera Kouřila wprawdzie wciąż nie mają jeszcze drugoligowej pewności, ale zwycięstwo nad wiceliderem tabeli jest kolejnym krokiem w dobrym kierunku. Opawa wyłamała sobie zęby na świetnym Lipčáku, który popisał się w meczu szeregiem brawurowych interwencji. Arcyważne trzy punkty zapewnił Trzynięcowi strzałem głową Hupka, po rzucie rożnym Bergera.

Lokaty: 1. Bohemians Praga 51, 2. Przybram 45, 3. Opawa 44, 4. Trzyniec 30 pkt.

MŚLF

KARWINA 1:2
UNICZÓW (1:1)

Bramki: 33. Opic – 5. Vejvoda, 78. Zmeškal. Sędziował Nadál. W. 300.

Karwina: Kučera – Hoffmann, Gill, Brezničan, Reichl (86. Michálek) – Juroszek, Chlebek (82. Šuster), Vávra (64. Jursa), Miko – Sourada, Opic. Gospodarze liczyli na trzy punkty zdobyte w łatwym stylu, ale się przeliczyli. Już w 5. minucie karwiński obrońcy nie zauważyli Vejvody, który osamotniony przed Kučerą trafił na 0:1. Wyrównał w 33. minucie Opic (17. trafieniem w sezonie), ale to było ze strony Karwiny wszystko. W chaotycznej drugiej odsłonie, tylko z przymrużeniem oka spełniającej trzecioligowe kryterium, futbolu było jak na lekarstwo. Co gorsza – w drugiej bramce gospodarze pomogli rywalowi. Po źle wyprowadzonej akcji i głupiej stracie piłki Kučerę z 25 m zaskoczył Zmeškal.

Lokaty: 1. Olomuniec B 53, 2. Mutěnice 50, 3. Znojmo 50, 4. Brzeclaw 45, 5. Karwina 43 pkt.

DYWIZJA

HAWIERZÓW 3:1
BYSTRZYCA p.H. (0:0)

Bramki: 57. Punčochář, 71. Hančín, 77. Drozd – 61. Olša. Hawierzów: Pacanovský – Kroužek, Drozd, Škoda, Hančín – Lakatos, Špička, Blažek (59. Ganaj), Holý – Punčochář, Kisel (90. Vandriak). Indianie nie mogli sobie pozwolić na kolejną wpadkę, ale worek z bramkami rozwiązał się dopiero w drugiej połowie. Goście za pasywną grę skazani byli na porażkę. W 61. minucie Olša wyrównał wprawdzie na 1:1, ale Hančín a

FOT. MARIAN KIEDRON

Trzyniec pokonał Opawę. Z lewej Petr Lisický, na drugim planie Jan Berger.

po nim Drozd – zapewnił gospodarzom komplet punktów. Efektowny był zwłaszcza strzał Drozda, który trafił do siatki z woleja.

NAPAJEDLA 2:0
ORŁOWA (0:0)

Bramki: 50. Melichárek, 74. Nguyen. Orłowa: Szarowski – A. Věčorek, Prčík, Drozd, Hübner – Bajzath – Z. Kadlčák (73. Novák), Široký (69. T. Věčorek), Hanusek, Lukan – Kopel (69. Kušnir). Slavia przegrała kolejny mecz, w którym była papierowym faworytem. Podopieczni Mirosłava Čopjaka nie tylko nie pomogli drużynie Hawierzowa, ale sami mocno skomplikowali sobie dywizyjne życie. Orłową od strefy spad-

kowej dzielą już tylko trzy punkty! Ratujące się przed spadkiem Napajedla ze szczęściem obroniły pierwszą połowę (po stronie Slavii spudłowali m.in. Kopel, Hanusek, Široký, Kadlčák), zaś w drugiej wykazały się stuprocentową skutecznością.

Lokaty: 1. Ostrawa B 59, 2. Slavice 47, 3. Kwarazze 45, 4. Orłowa 33, 13. Hawierzów 30 pkt.

JANUSZ BITTMAR

NASZA OFERTA

II LIGA PIŁKARSKA: Futbol Trzyniec – Sparta Krcz (jutro, 17.00). W 27. kolejce podopieczni trenera Mirosłava Kouřila podejmują ostatni zespół drugoligowej tabeli. (jb)

W NIŻSZYCH KLASACH: Remis Bystrzycy z Piotrowicami

M. WOJEWÓDZTWA

CZ. CIESZYN 7:1
LICHNÓW (3:0)

Bramki: Zabelka 4, Mendrok 2, Turoň – Beneš. Cz. Cieszyn: Mrozek – Pietroszek, Rac, Grygar, Popelka – Zima, Turoň (62. Vavroch), Mendrok, Stoszek (55. Bela) – Zabelka, Martinek (82. Szkutek). W rzeźnię niewiniątek zamienił się sobotni mecz nad Olzą. Beznadziejny, ostatni w tabeli Lichnow w tym sezonie jeszcze nie wygrał meczu i także w Czeskim Cieszynie przypominał zespół podwórkowego formatu. Gospodarze potraktowali to spotkanie jako pokazówkę i dobry trening.

OLBRACHCICE 4:2
OLDRZYSZÓW (2:0)

Bramki: 3. Kula, 20. Dorozlo, 74. Wojtyna, 83. Novák – 48. Šamarek, 70. samob. Sikora. Olbrachcice: Jaček – Čoček, Szmek, Sikora, Orlický – Kula (70. Goj), Smékal (75. Stachel), Míčzka, Dorozlo – Novák (84. Jakšl), Wojtyna. Pierwsza połowa zamieniła się w piłkarski festyn Banika, w którym goście niewiele mieli do powiedzenia. Kula dobił do siatki centrę Dorozli, na 2:0 podwyższył Dorozlo z dośrodkowania Nováka. Podopieczni trenera Červenki po zmianie stron lekko zlekceważyli rywala. Šamarek po solowym rajdzie obniżył na 2:1, a w 70. minucie po samobójcu Sikory było 2:2. Dopiero ten drugi zimny kulek wyrwał Banik z letargu. W 74. minucie Wojtyna chciał dograć do Goja, piłka tymczasem szczęśliwie wpadła do siatki (3:2), na 4:2 usta-

lił wynik meczu Novák po akcji Dorozli.

BYSTRZYCA 0:0
L. PIOTROWICE

Bystrzyca: Sostřonek – Bauman (25. A. Kołodziej) – Strokosz, Vávra, Škarka – Delina, Lachowicz, Hudzieczek, Hradečný (55. Rusz, 85. Pyszek) – Kluz, Fóniok. L. Piotrowice: Sabela – R. Klimek, Skřížovský (52. Hanzel), Směták, Polášek – Valový, P. Klimek, Bernatík, Posel – M. Pavlík, Kumpán. Jeden z kluczowych dla obu zespołów meczu zakończył się sprawiedliwym podziałem punktów. Obie drużyny wypracowały sobie po jednej czystej okazji. Bramkarz Sabela wyłapał Hudzieczka, zaś bystrzycki Petr Sostřonek koniuszkami palców wybił piłkę po strzale Klimka.

P. POLOM 1:0
BOGUMIN (0:0)

Bramka: Kozel. Bogumin: Kozelský – Kempný, Košťál, Bajnar, Ciesarik – Šindler, Gábor (60. Motloch), Kubinski, Potůček (80. Fluxa) – Rodek, Neuwirth. W lepszym świetle pokazali się piłkarze Bogumina, ale punkty za wrazenia artystyczne otrzymują lyżwiarze figurowi, a nie piłkarze. Solą futbolu są gole i bramkę na wagę zwycięstwa zdobyli pasywnie grający gospodarze. Kozel dobił do siatki piłkę, która skozłowała na jego głowę odbita od poprzeczki.

Lokaty: 1. Haj 52, 2. Poruba 50, 3. Petrkovice 47, 4. Olbrachcice 41, 8. Cz. Cieszyn 38, 11. Bogumin 34, 14. Bystrzyca 22, 15. L. Piotrowice 19, 16. Lichnow 1 pkt.

I A KLASA – GR. B

Dzieńmorowice – Stonawa 1:9 (Zarzycki – Frait 4, Szczygiel 2, Hawlášek, Dluhoš, Krejčí), Lutynia D. – Raszkowice 3:0 (P. Vanečko, Andl, Habrda), Wędrynia – Przybor 1:2 (Cymorek), Šmilovice – Stara Biela 4:3 (J. Topiarz 3, Szuscik). **Lokaty:** 1. N. Jiczyn 56, 2. Czeladna 53, 3. St. Biela 41, 4. Dzieńmorowice 32, 7. Lutynia D. 28, 10. Šmilovice 24, 11. Wędrynia 20, 12. Stonawa 19, 13. Raszkowice 18, 14. Ostrawa 9 pkt.

I B KLASA – GR. B

Sj Rychwałd – Piszcz 2:3 (Macura, Grochovský). **Lokaty:** 1. Herzmánice 50, 2. Sj Rychwałd 10 pkt.

I B KLASA – GR. C

Datynia D. – Mosty 1:1 (Holzer – Lukoš), Sucha G. – Niebory 5:1 (Kaniok 3, Janovský, Ganaj – Oborny), Zabłocie – G. Błędowice 3:2 (Foltýn 2, Rác – Bezdiček, M. Sobinovský), Sedliszczce – Jablonków 1:1 (Karpetta – Kluz), Oldrzychowice – Gnojnik 1:1 (Vlachovič – Molin), Gródek – Sj Pietwałd 4:1 (Duda 2, T. Kantor 2 – Volný). **Lokaty:** 1. Sucha G. 45, 2. Nydek 39, 3. Oldrzychowice 36 pkt.

M. POWIATU F-M

Piosek – Starzicz 1:3, Milików – Rzepiszcz (mecz przerwano po zaatakowaniu sędziego). **Lokaty:** 1. Janowice 60, 2. Piosek 33, 14. Milików 12 pkt.

M. P. KARWIŃSKIEGO

Domasławice – Dąbrowa 3:8 (Hladík 3 – Sikora 4, Fober, Antal, Kulich, R. Kučera), F. Orłowa – TJ Pie-

wałd 2:1 (Nowak, Pytlík – Chromík), Hawierzów B – Sn Orłowa 4:0 (J. Režňák 2, Šimčík, Timp), Bogumin B – B. Rychwałd 5:1 (Glaic 3, Benda 2 – Starostka), Cierlicko – Żuków G. 2:1 (Polach, Martin Futerko – Skoupil), I. Piotrowice – Wierzniovice 2:0 (Bogocz, Chrobok), V. Bogumin – L. Łąki (przy stanie 0:1 sędzia został uderzony przez jednego z piłkarzy gospodarzy, mecz naj-

prawdopodobniej walkowerem dla Lokomotywy). **Lokaty:** 1. I. Piotrowice 54, 2. Cierlicko 47, 3. Sn Orłowa 39 pkt.

ROZGR. POWIATU F-M

Czeladna B – Bukowiec 4:3, Pasków – Šmilovice B 1:4, Nawsie – Wojkowice 5:1. **Lokaty:** 1. Czeladna B 38, 2. Bukowiec 36, 3. Nawsie 19, 11. Šmilovice B 8 pkt. (jb)

SPORT POLSKI

● **BORUC NA SAN SIRO?** Coraz bardziej realny staje się transfer Artura Boruca do AC Milan. Celtic Glasgow żąda za polskiego bramkarza 10 milionów funtów. Włoski gigant jest w stanie wyłożyć taką kwotę, żeby ściągnąć na San Siro reprezentanta Polski. – *Boruc to znakomity bramkarz. A ponieważ zamierzamy rozstać się z Didą i być może również z naszym numerem 2 Zeljko Kalacem, będziemy potrzebowali kogoś nowego* – powiedział dyrektor sportowy Milanu Ariedo Briada.

● **SIATKARZE O PRZEPUSTKĘ DO MISTRZOSTW EUROPY.** Polska pokonała w Olsztynie Węgry 3:0 (25:17, 25:19, 25:18) w meczu grupy F eliminacji mistrzostw Europy siatkarzy. Pokonanie najsłabszej drużyny tego turnieju nie stanowiło dla wicemistrzów świata najmniejszego problemu. Po olsztyńskim turnieju podopieczni Raula Lozano bez straty seta objęli prowadzenie w tabeli. Wcześniej wygrali po 3:0 z Czarnogorą i Estonią. Rewanżowy turniej grupy F rozegrany zostanie 23–25 maja w Tallinie. Zwycięzca grupy awansuje do finałów przyszłorocznych mistrzostw Europy. Druga drużyna w tabeli otrzyma jeszcze szansę w barażu. Polacy zagrali w składzie: Piotr Nowakowski, Daniel Pliński, Marcin Wika, Mariusz Wlazły, Paweł Woicki, Sebastian Świdorski, Krzysztof Ignaczak (libero), Piotr Gruszka, Łukasz Żygadło, Michał Bąkiewicz, Marcin Możdżonek.

● **SIATKARKI O AWANS DO IGRZYSK OLIMPIJSKICH.** Polskie siatkarki pokonały reprezentację Kazachstanu 3:0 (25:20, 25:15, 25:19) w swoim drugim meczu w turnieju interkontynentalnym w Tokio, ostatniej eliminacji do igrzysk olimpijskich w Pekinie. W sobotę Polki uległy Japonii 1:3. Wczoraj był dzień przerwy, a kolejny mecz w turnieju Polki rozegrają dziś z reprezentacją Dominikany. Polki zagraly w składzie: Agnieszka Bednarek, Maria Liktoras, Anna Barańska, Małgorzata Glinka–Mogentale, Milena Sadurek–Mikołajczyk, Anna Podolec, Mariola Zenik (libero) oraz Katarzyna Skowrońska–Dolata, Katarzyna Skorupa, Milena Rosner, Karolina Ciaszkiewicz. (jb, PAP)